ཕ་ཡུལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཕྲེང་། ༤༡

༄༅། །གཞན་འཕྲང་སྐབས་ཀྱི་དཔའ་བོ།

བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས།

པ་ཡུལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཕྲེང་། ༤༡

༄༅། །གཉན་འཕྲང་སྐབས་ཀྱི་དཔའ་བོ།

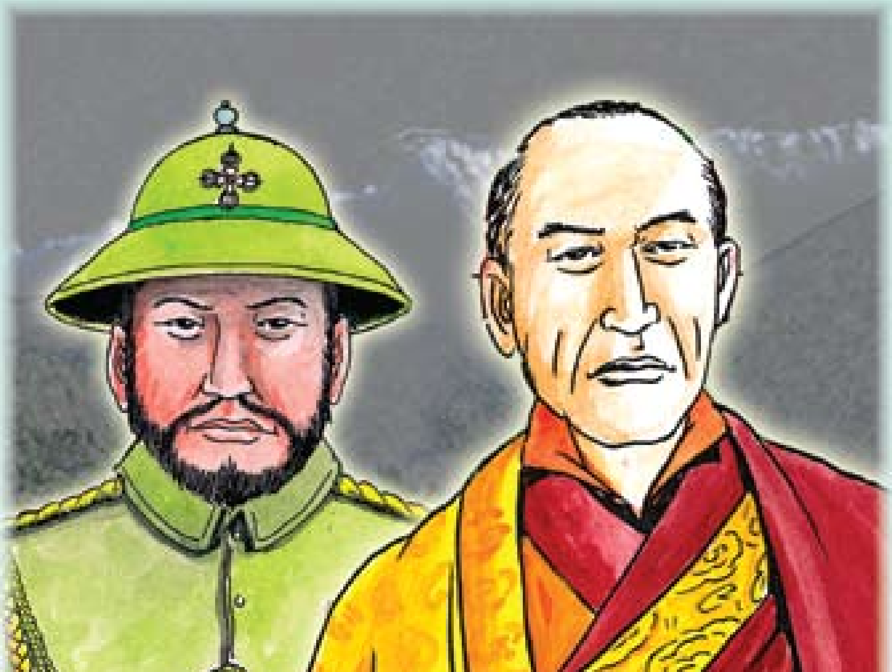

བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས།

ཚོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།	ཨཱཙཪྻ་ཀརྨ་སྨོན་ལམ།
ཚོམ་སྒྲིག་པ།	སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ། ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
ཞུ་དག་པ།	ཚུང་ཚེ་རིང་།
རི་མོ་བ་དང་ཧྲུས་འགོད་པ།	ཚེ་བརྟན།
པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་པོ།	ཤེས་རིག་པར་ཁང་།

Copyright © 2009 Department of Education
All rights reserved
First Edition 2009
ISBN 81-86627-05-7

Acknowledgement:
Financial support from ARTIC(Association For Rengein Tanjouji International Cooperation), Japan has made this publication possible.

Published by:
Publication Cell
Department of Education, Central Tibetan Administration of
H.H. The Dalai Lama, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215, Distt. Kangra(H.P.) INDIA

Printed by:
Sherig Parkhang /TCRPC

སྔོན་གླེང་།

༄༅། །འདི་ག་བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིག་ཚན་པས། ལོ་ཤས་སྔོན་ནས་རང་རིགས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོར་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུས་མཚོན། ཟུར་ལྟའི་དཔྱད་གཞིར་མཁོ་བའི་མྱུ་འབྲེལ་སྒྲུང་གཏམ་གྱི་དེབ་རིགས་ཁག་ཅིག་དང་། དེ་མིན་བརྩམས་སྒྲུང་དང་། དུས་ཆེན་ངོ་སྤྲོད། ༧རྒྱལ་མཆོག་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མཛད་རྣམ། ཕྱི་གླིང་གི་སྒྲུང་གཏམ། མཚར་གཏམ་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཕྲེང་ ༩༠ ཐམ་པ་པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་ཡོད་པར། རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་དང་། གདན་ས་ཁག་གི་གྲྭ་གཞོན་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་མོས་ཆེན་པོས་ལྟ་ཀློག་གནང་བཞིན་པ་མ་ཟད། ང་ཚོར་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བརྗོད་དང་ཡ་ལན་གནང་མཁན་རབ་དང་རིམ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན། ལས་དོན་འདི་དག་མུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུར་དགོས་མཁོ་དང་ཕན་འབྲས་ཡོད་པར་མངོན་པ་མ་ཟད། སྤྱིར་བཙན་བྱོལ་ནང་རང་རེའི་སློབ་ཕྲུག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རྣམས་ལ་བོད་ཡིག་གི་ཟུར་ལྟའི་ཀློག་དེབ་ཏ་ཅང་ཉུང་སྐྱོན་ཡོད་པས། སྟོང་ཆ་དེ་ཉིད་སྐོང་ཐབས་ལ་འབད་བརྩོན་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་ལྟར། འདི་གའི་བརྙན་དེབ་《**ཕ་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་བང་མཛོད་**》སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་ ༡༠༠ ནས་ ༡༠༩ བར་དུ་མྱུ་འབྲེལ་དུ་སྤེལ་བའི་”བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་”ཞེས་པ་དང་། སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་ ༡༠༥ ནས་ ༡༠༨ བར་དུ་སྤེལ་བའི་མྱུ་འབྲེལ་ལོ་རྒྱུས་”སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་”ཞེས་པ་གཉིས་ཐེངས་འདིར་མཉམ་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཞུས་ཏེ། ཕ་ཡུལ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་དེབ་ཕྲེང་ ༩༡ པ་《**གཞན་འཕྲད་སྐབས་ཀྱི་དཔའ་བོ་**》ཞེས་པ་འདི་པར་སྐྲུན་དང་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས་པ་ལགས་ན། རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་དུ་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་ལྷགས་ཀློག་གནང་སྟེ། དཔའ་བོ་དེ་དག་ལ་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱི་མེ་ཏོག་གཏོར་ཅིང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཞུས་པའི་ཐོག ཁྱེད་ཅག་གི་རྒྱུད་ལ་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ཐན་བུ་འཛོག་ཐུབ་པའི་རེ་འདུན་དང་བཅས།

བོད་གཞུང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྩོམ་སྒྲིག་ཚན་པ་ནས།
བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣༦ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར།

༄༅། །སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས།

སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་སྒྲུ་འབྲེལ་བཟོས།

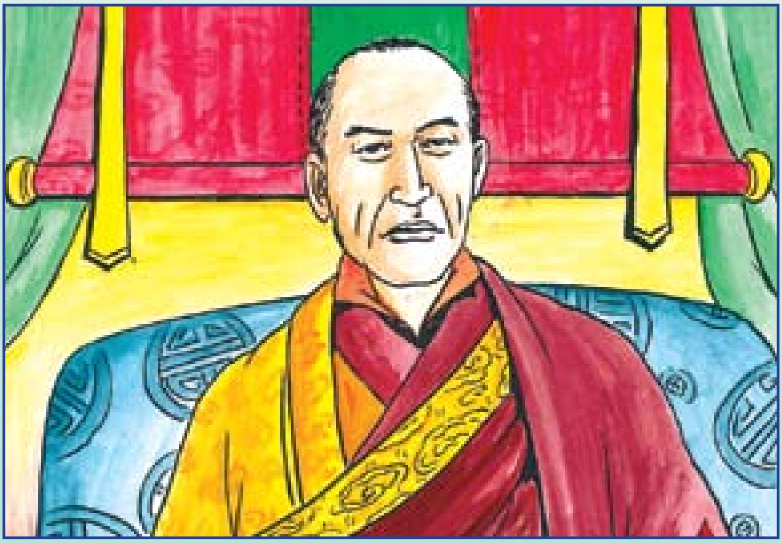

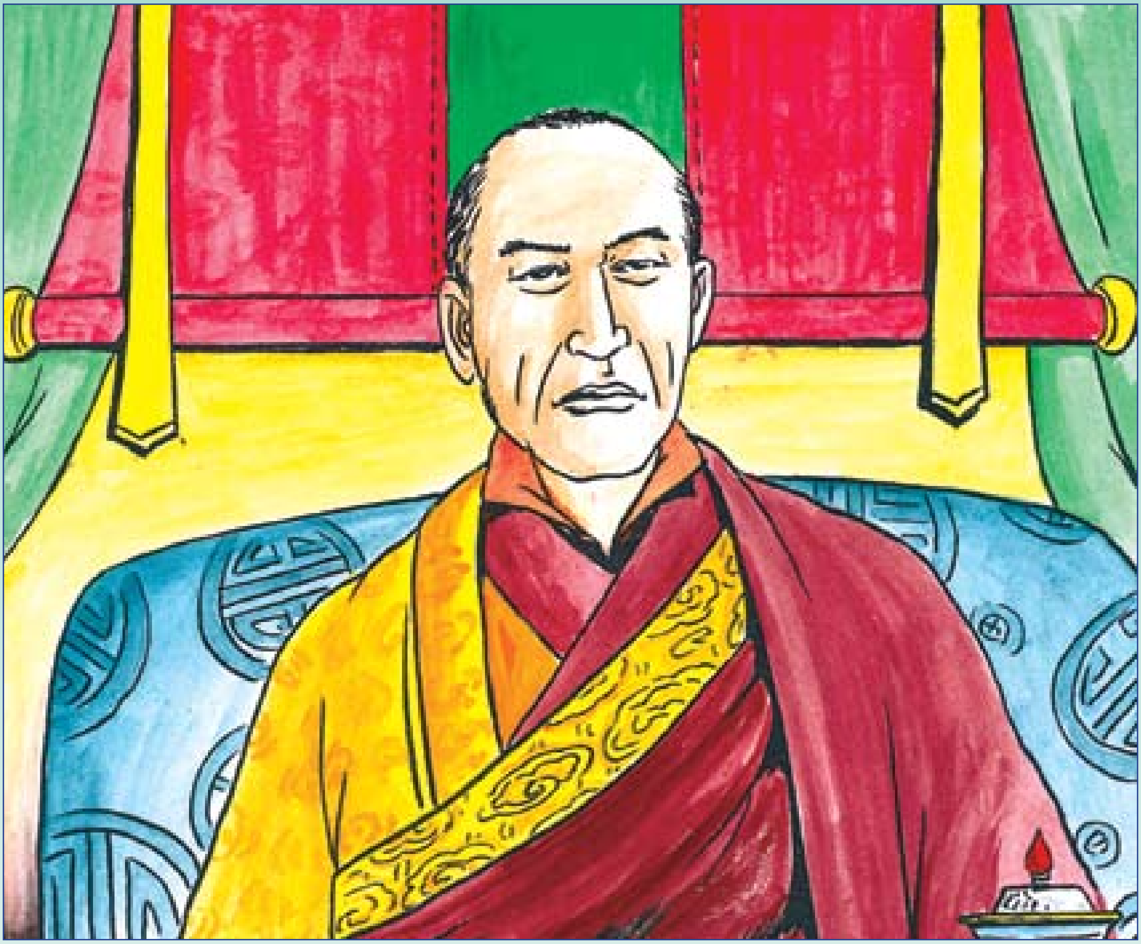

༄༅། །དཔལ་མཛངས་ལྡན་པའི་སྲིད་ཚབ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ནི། ལྷ་ས་འོང་སྟོད་སྟག་དུ་ཁྱིམ་ཚང་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཆུང་དུས་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་དུ་ཆོས་ཞུགས་གནང་། དེའི་རྗེས་རྩེ་སློབ་གྲྭར་གྲྭ་ཕྲུགས་ཁོངས་སུ་ཚུད་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད།

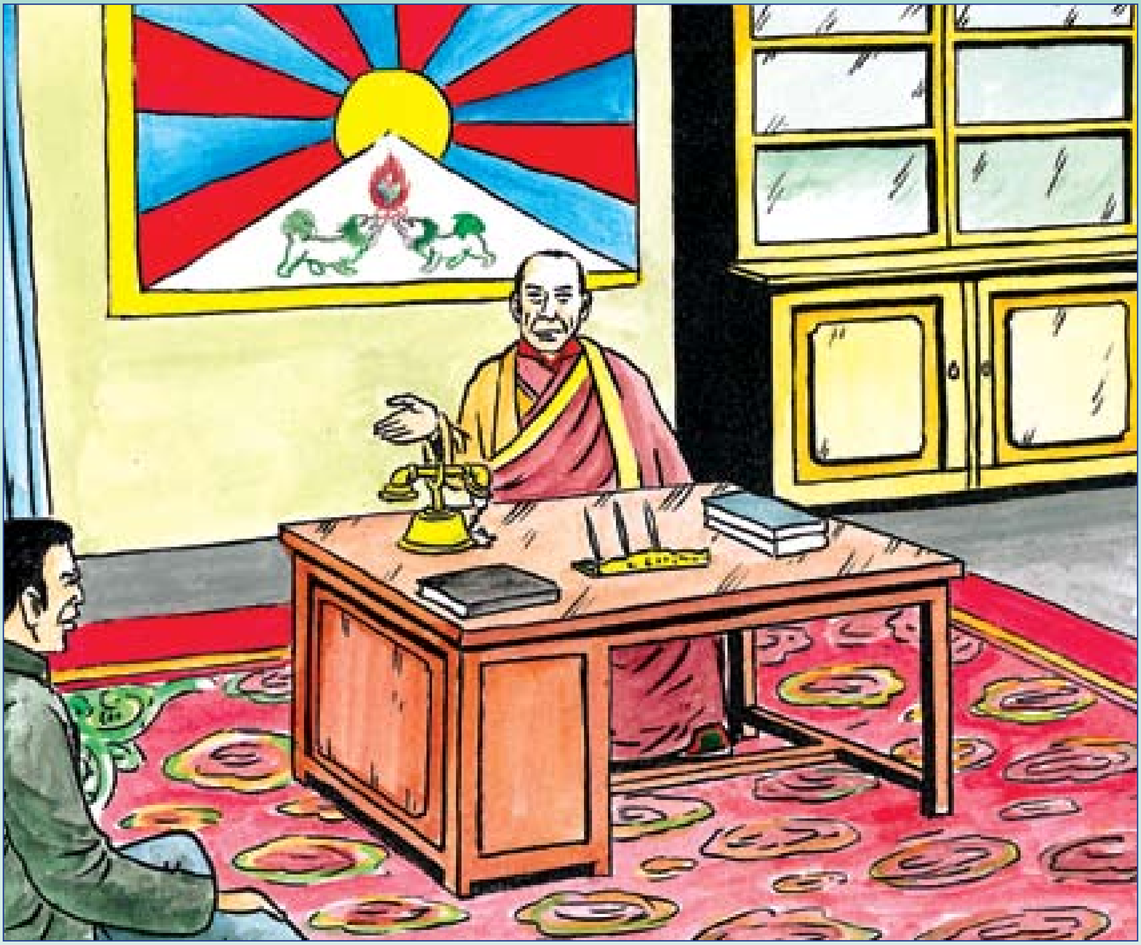

དེ་ནས་རྩེ་སྐོར་ཞབས་སྡོད་ཞུས་ཧེ་ཞིབ་ཁང་ལས་བྱ་གནང་། དེའི་རྗེས་འདམ་བླ་མ་དང་བསམ་ཡས་རྫོང་སྡོད་རྩེ་མགྲོན་གནང་། དེ་ནས་རྩེ་མགྲོན་ཐོག་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཇ་སག་བླ་མའི་ལས་བྱ་གནང་། དེའི་རྗེས་མཁན་ཆུང་གནས་སྐྱར་ཐོག་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིན་དུ་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱི་མཛད་འགན་བཞེས།   དེ་ནས་ཇ་ཚྭ་ལས་ཁུངས་སུ་དོ་དམ་ཧོར་ཟུར་ཇ་སག་གི་ལས་སྦྲེལ་གནང་།

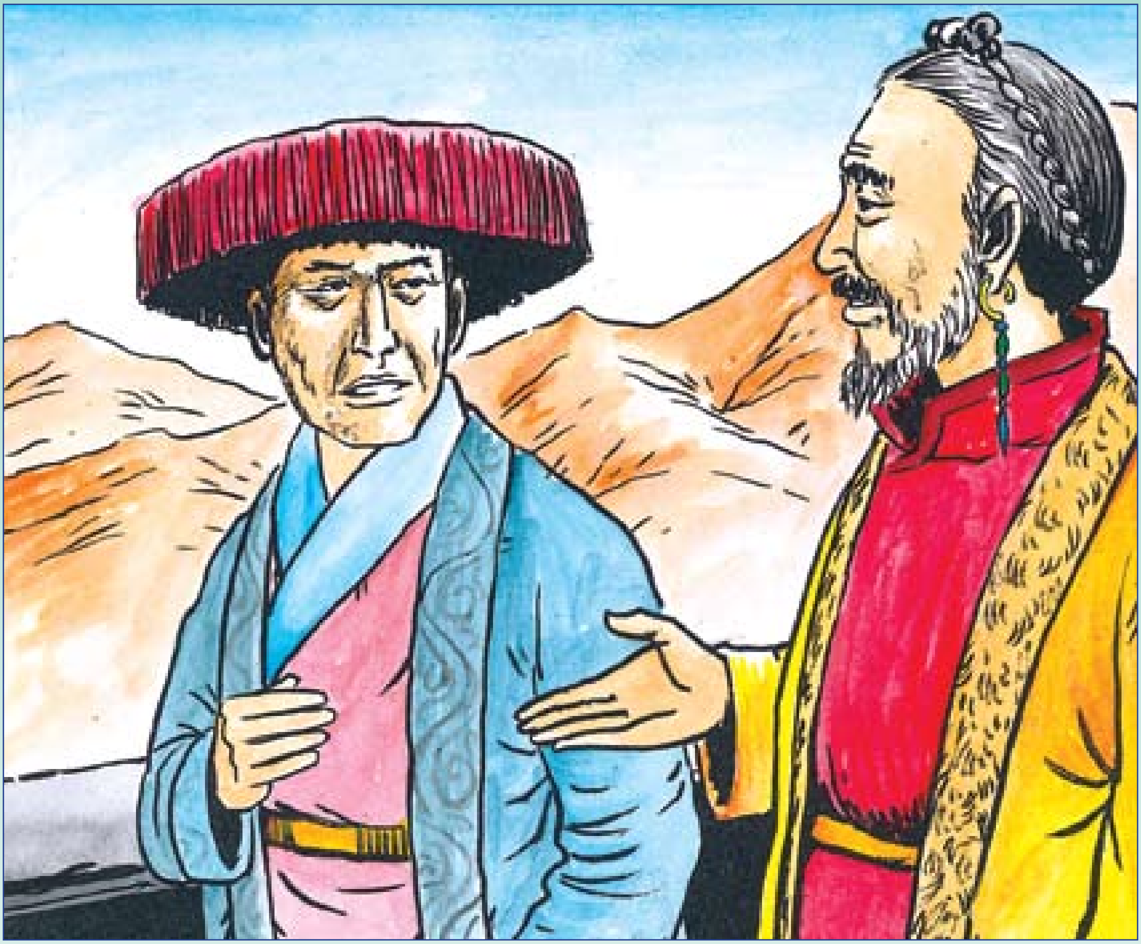

དེའི་རྗེས་མཁན་ཆེན་ལ་གནས་སྐྱར་ཐོག་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོ་དམ་པ་གནང་། ཁོང་ནི་མཁྱེན་རྒྱ་དང་དྲང་ཚུགས་ཆེ་བས་རང་ཐོན་སྐྱངས་ཏེ། གཞུང་དམངས་ཀྱི་བདེ་དོན་མཛད་འགན་ཁུར་ཐེག་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པས། སྐབས་དེར་རྟེས་དཔོན་ཟླ་ཁང་པས། ཨ་ཁ་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ལགས་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོར་མ་བསྐོས་པ་ཕངས་པོ་ཞེ་དྲག་བྱས་པ་རེད། ཅེས་གསུངས།

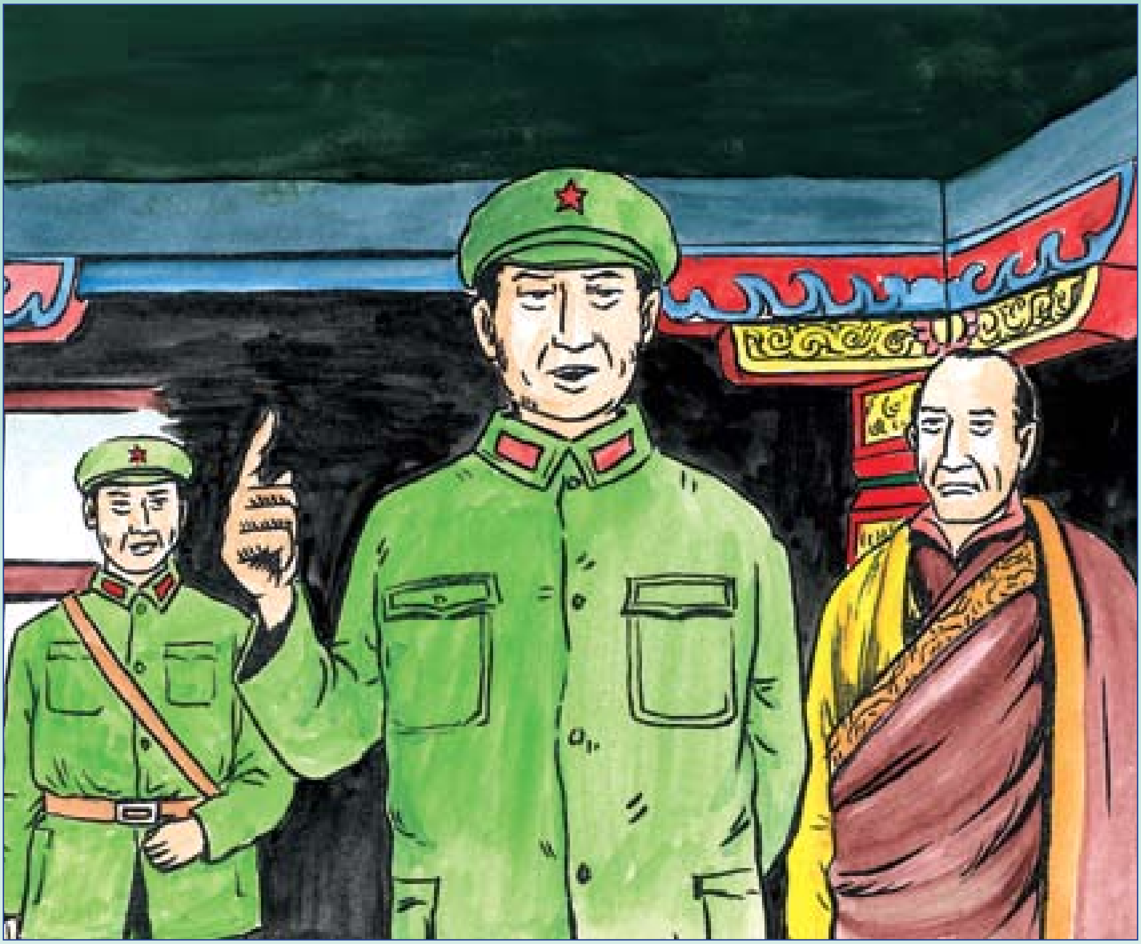

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༡༢ ཚེས ༡༩ ཉིན་སྐུ་བཅར་མཁན་ཆེན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་དང་། རྗེས་དཔོན་ཀླུ་ཁང་པ་མཆོག་རྣམ་གཉིས་སྲིད་ཚབ་ཏུ་བསྐོ་བཞག་བསྐུལ་བ་ལྟར་མཛད་འགན་བཞེས་ཏེ། འཆར་གཞི་དང་དམ་ཞུའི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཤིན་ཏུ་ནན་པོ་གནང་བ་དང་།

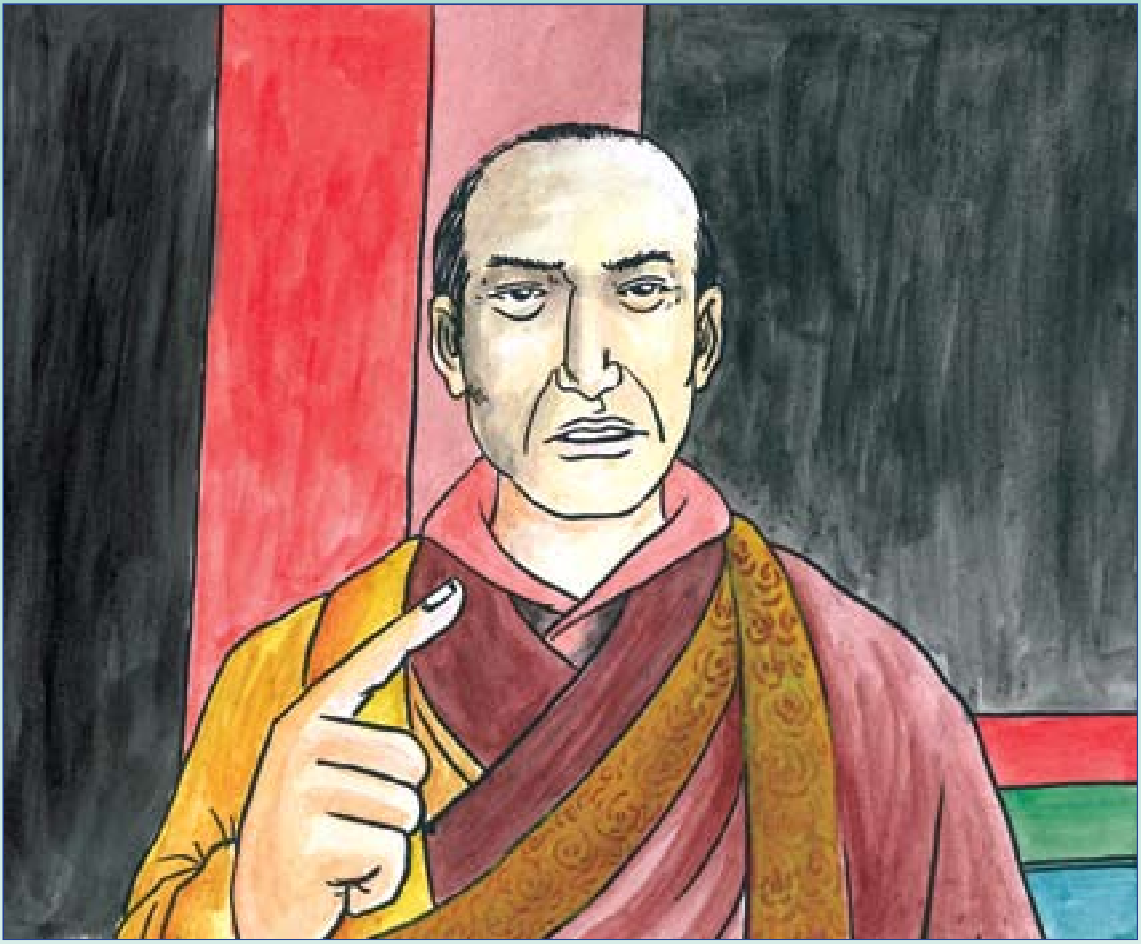

རྒྱ་དམར་གྱི་འགོ་འཁྲིད་རྣམས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཇལ་འཕྲད་དུ་བཅར་སྐབས།   སྲིད་ཚབ་གཉིས་ལྷན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་མིས་ཇི་ཞུས་ལ་བཀའ་ལན་མཉམ་རུབ་གནང་གི་ཡོད། དེའི་རྗེས་རིམ་པས་རྒྱ་དམར་གྱི་དཔོན་རིགས་དེ་ཚོས་བརྗོད་དོན། བོད་དམག་རྣམས་བཅིངས་བཀྲོལ་དམག་ལ་བསྒྱུར་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་དམག་སྤྱི་ཁང་སོགས་ལ་རྒྱ་མིའི་དར་ཆ་འཛུགས་དགོས་སྐོར་སོགས་བརྗོད།

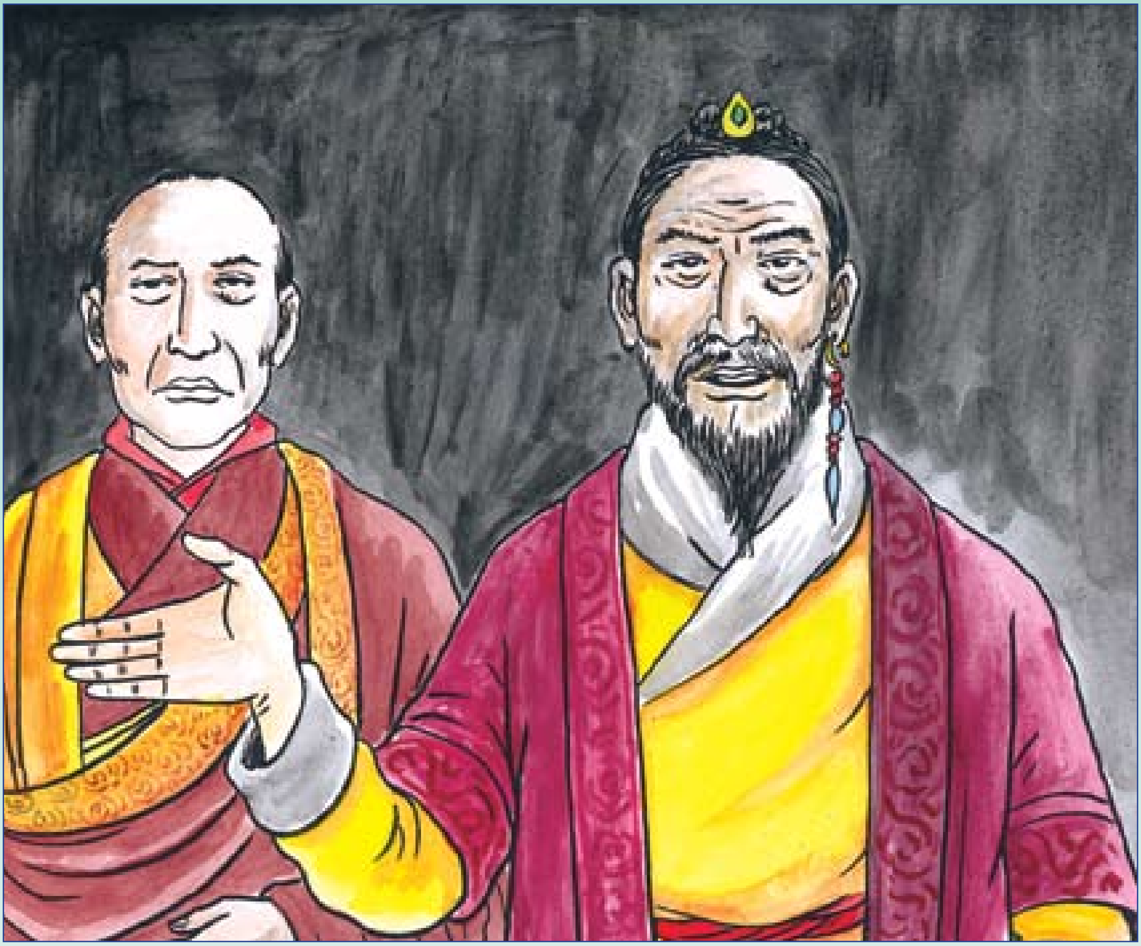

དེར་སྲིད་ཚབ་མཆོག་གིས་བློ་རྩ་བརྟན་པོས། ཐུབ་སྟེགས་གཅིག་གི་སྣང་ལ་མི་གཉིས་སྡོད་སྲོལ་མེད་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་རྒྱལ་དར་གཉིས་འཛུགས་ཐབས་རྩ་བ་ནས་མེད། དེ་ལ་ཁས་ལེན་ནས་ཡང་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཅེས་དཔའ་མཛངས་ལྡན་པའི་ངང་གདོང་ལེན་མཛད། དེ་བཞིན་སྐབས་དེར་སྲིད་ཚབ་ཀླུ་ཁང་པ་མཆོག་ནས་ཀྲུང་ལན་འདེབས་ནན་པོ་གནང་བ་དཔེར་ན།

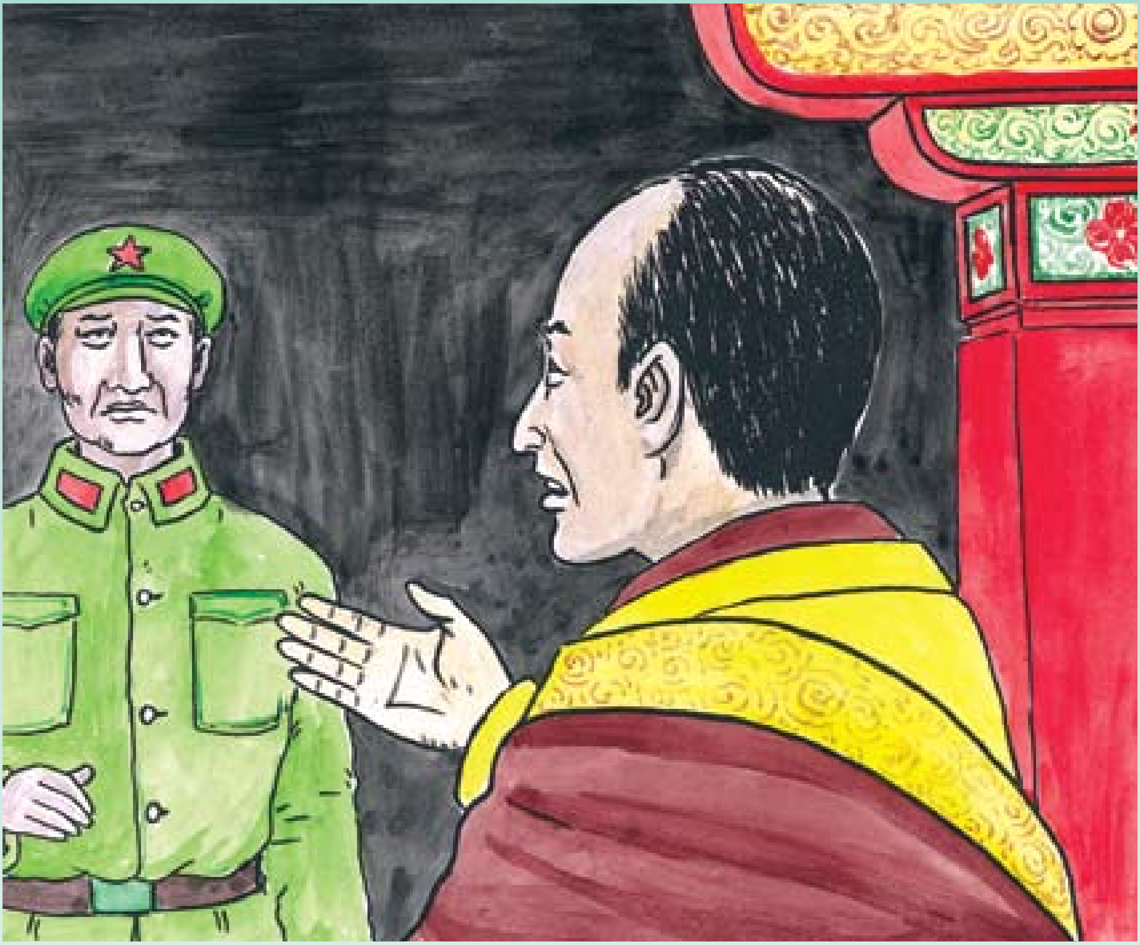

ཁྱོད་ཆོས་རྒྱལ་དང་ལན་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཙུགས་ན། བོད་མིས་ལན་བརྒྱ་ཐམ་པ་འབེབས་ཀྱི་རེད། ཅེས་དང་། ཡང་ཚོགས་འདུ་གཞན་ཞིག་ལ་ཕོང་ནས་བརྗོད་གསལ། ཁྱོད་ཚོ་བོད་དུ་རོགས་རམ་ཆེད་ཡོང་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱང་། ད་ཐན་རོགས་རམ་གང་ཡང་བྱས་མ་སོང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་མི་བོད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་འདུག ཅེས་གསུངས།

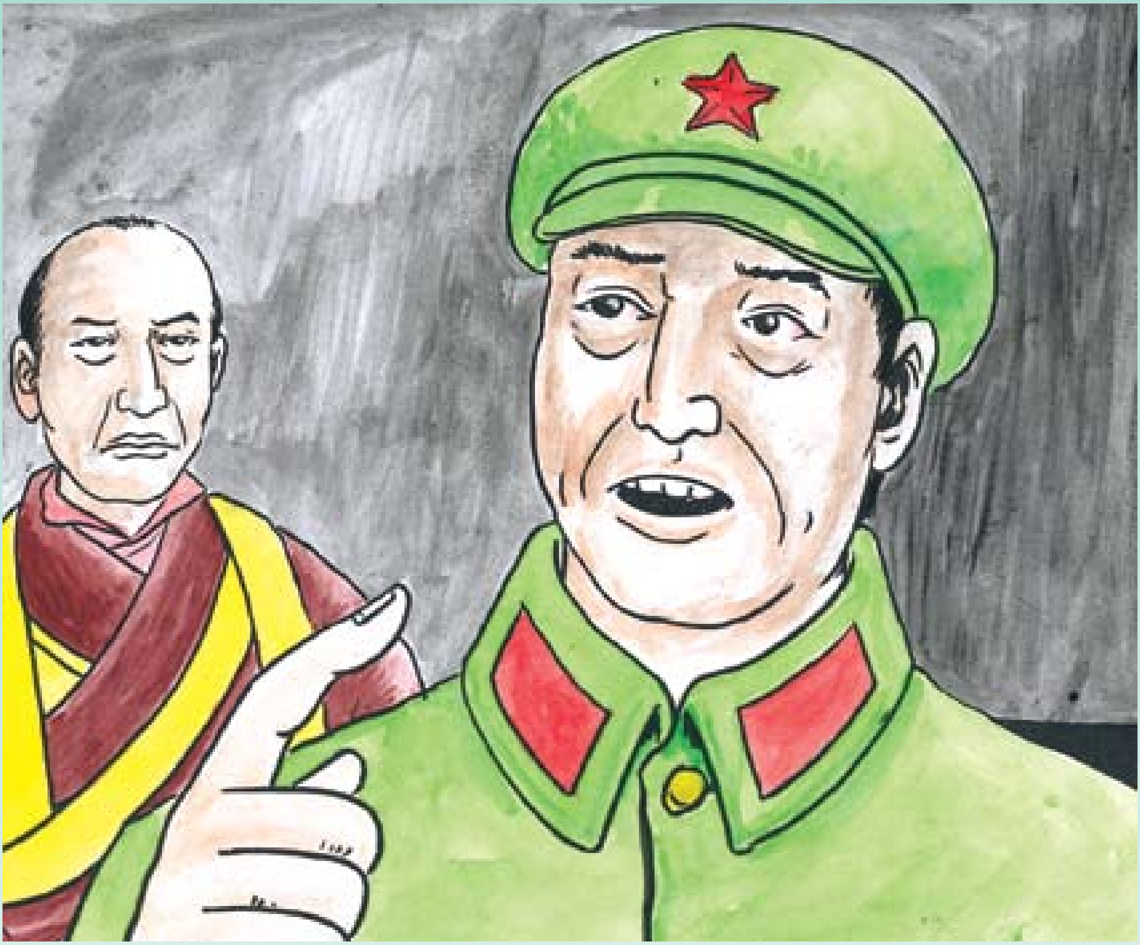

དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ཆུ་ལུག་ལོར་མི་མང་སྒེར་ལངས་དང་པོ་བྱས་ཏེ་དགོས་འདུན་དོན་ཚན་དྲུག་ཕུལ་བར་བརྟེན། རྒྱ་མིས་སྲིད་ཚབ་དང་བཀའ་བློན་ཚོར་བརྗོད་དོན། ལྷ་སར་མི་མང་འཐུས་མིའི་ཚོགས་པ་ཟུར་ཚོགས་འདི་རིགས་རྩ་བ་ནས་བྱས་མི་ཆོག་པའི་ཁྱབ་འདོམ་ནན་པོ་དགོས་ཚུལ་བཙན་ཤེད་བྱས་པར། སྲིད་ཚབ་མཆོག་གིས་དཔའ་མཛངས་ཆེན་པོས་མོས་མཐུན་མ་གནང་བ་མ་ཟད།

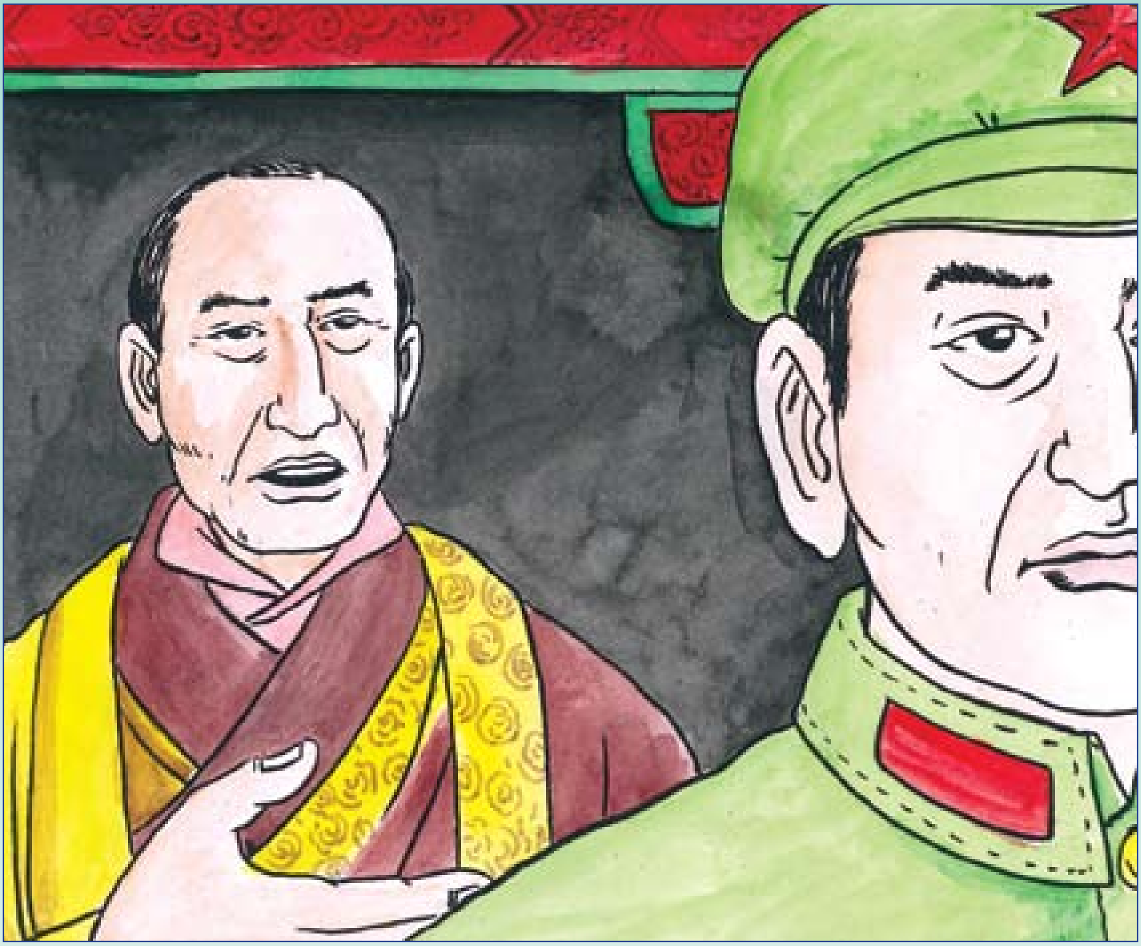

འདི་ནི་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་རེད་ལ། བྱེད་ཐབས་ཀྱང་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་དགོས་འདུན་སྙན་ཞུ་ཕུལ་བ་མ་གཏོགས། མཚོན་ཆ་ཁྱེར་ནས་རྒོལ་འཛིང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ང་ཚོས་ཀྱང་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་མཚོན་པའི་སྙན་ཞུར་བདག་སྒྲོད་མེད་པར། ནག་བསྲུབ་རྫོག་རོལ་གཏོང་རྐྱང་བྱས་ན་འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པར།

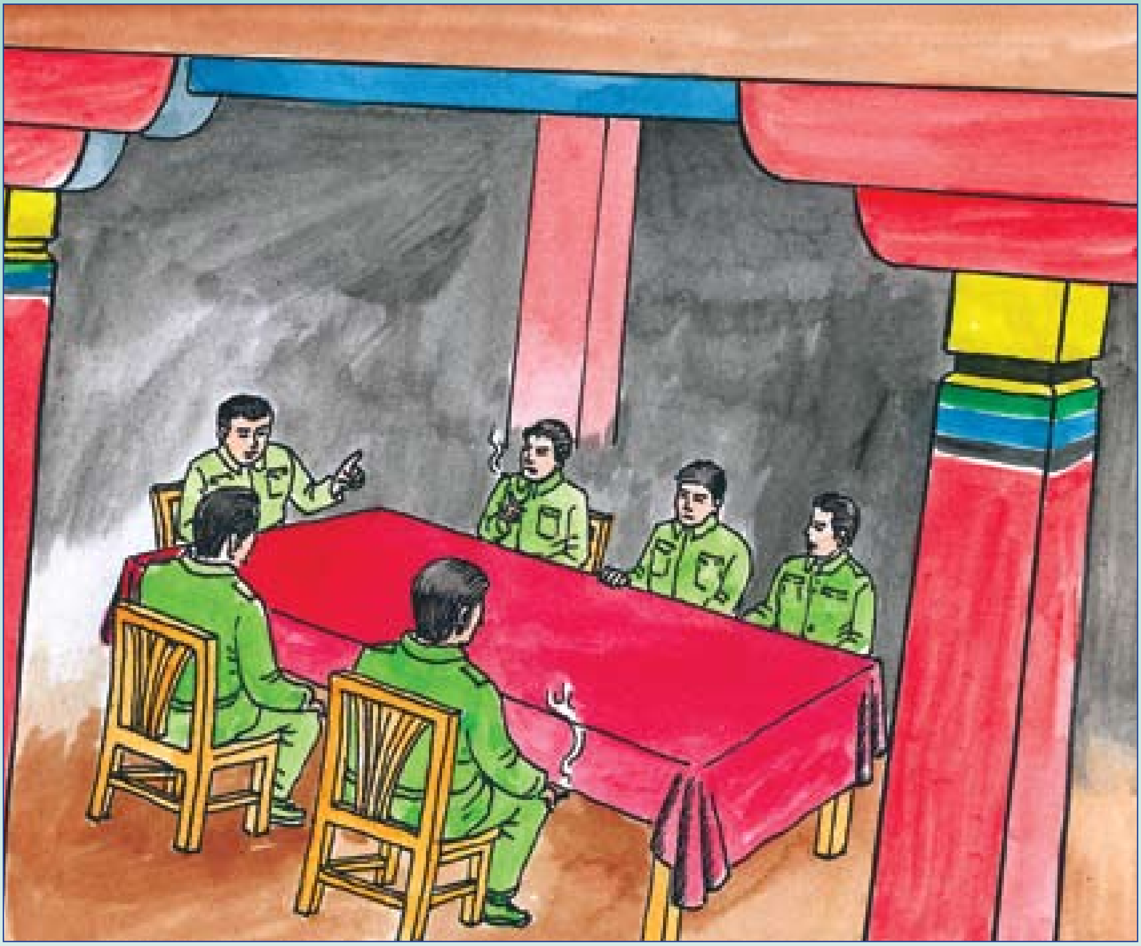

རྒྱ་མིའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་རྣམ་འགྱུར་དང་བཅས། ཡོལ་བའི་རྒྱབ་ཏུ་མི་ཡོད་འདུག ཅེས་དོན་དུ། མི་མང་གི་རྒྱབ་ཏུ་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ཡོད་འདུག་ཟེར་བ་ཡིན། སྐབས་དེར་སྲིད་ཚབ་རྣམ་གཉིས་ལ་རྒྱ་མིས་ཕྲོག་གཡོའི་ངན་བྱུས་བཤམས་ཏེ། འཆར་གཞི་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ཀྱིས་མཁྱེན་བཞིན་ཡོད།

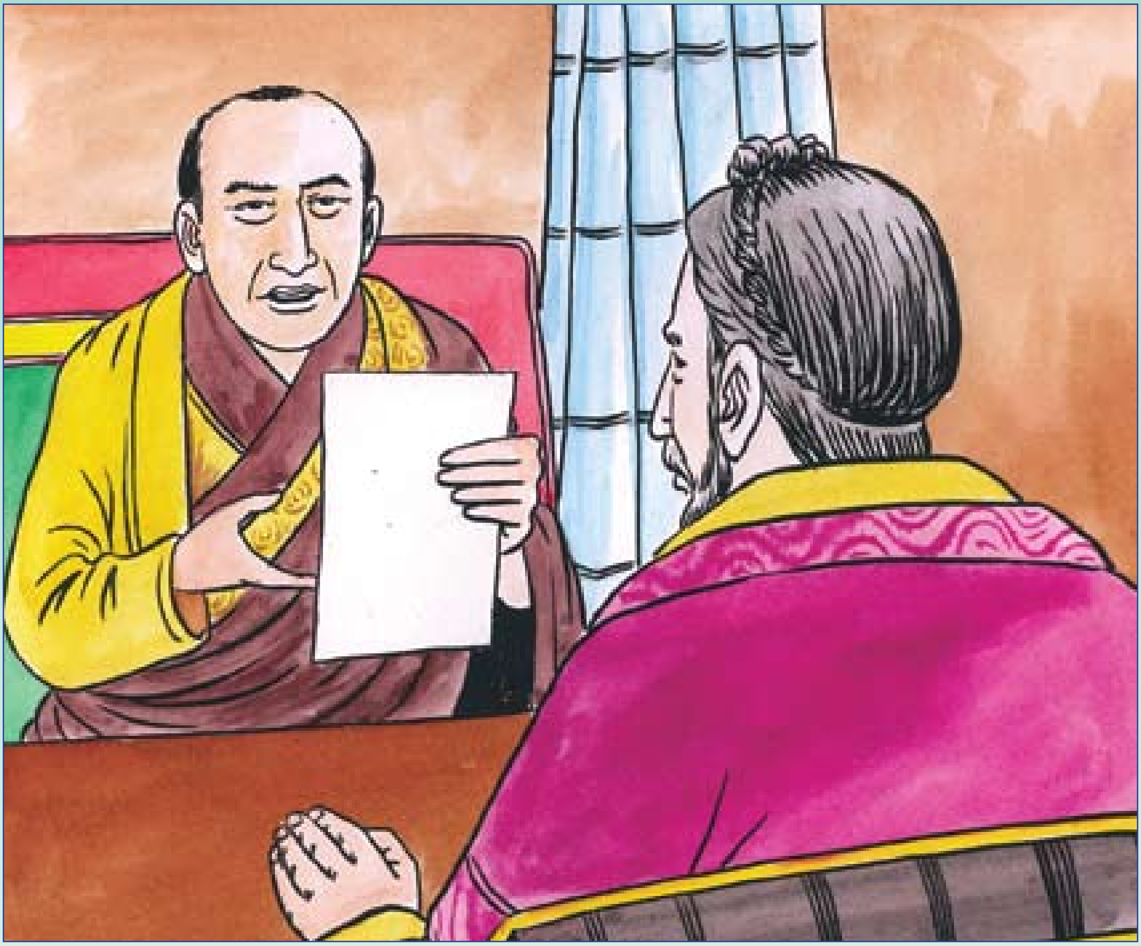

དེ་ལྟར་ཡང་སྲིད་ཚབ་རྣམ་གཉིས་ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་རང་དབང་གི་དོན་དུ། རང་ཉིད་ཉེན་ཁའི་ནང་ཚུད་པར་འཛིགས་ཞུམ་སྐྱུ་ཙམ་མེད་པར། སྲིད་བླུས་རྡོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ནང་སྲིད་སྐྱོར་ལའང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྩིས་འབོར་ཆེ་ས་གང་ཡོད་ལ། རྩིས་ཞིབ་རིམ་པས་གནང་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཟོས།

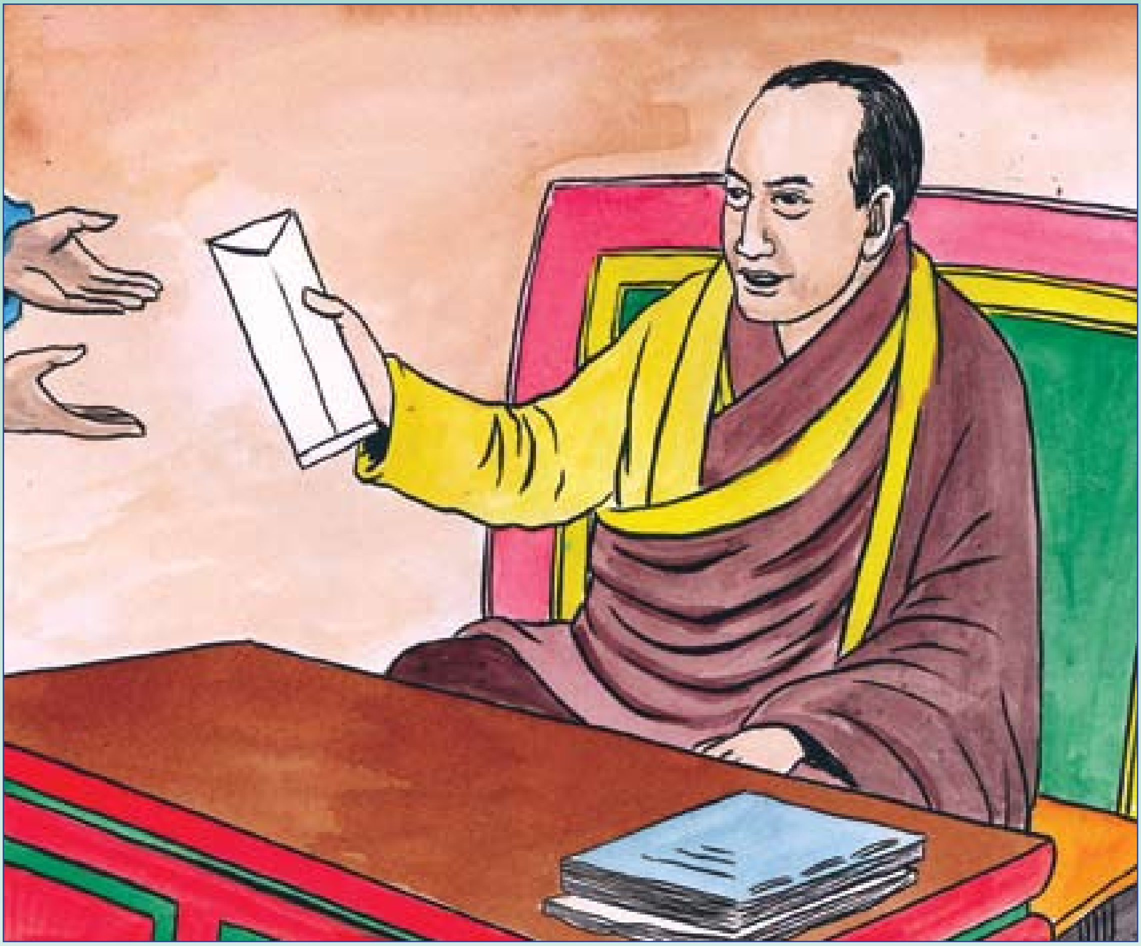

ཐོག་མར་གྲྭ་བཞི་གློག་འཕྲུལ་ཁང་ཞེས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དངུལ་བར་ལས་ཁུངས་ལ་རྩིས་ཞིབ་ཀྱིས། གཞུང་བུན་དང་རྩིས་ཆད་ཡོད་རིགས་རྣམས་སྒྲུབ་འབུལ་ཞུ་དགོས་བཀའ་ཁྱབ་གནང་བ་སོགས། སྲིད་ཚབ་རྣམ་གཉིས་དབར་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་མི་རིགས་རང་དབང་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ། དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་ཉིན་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་མྱོང་མི་འདུག

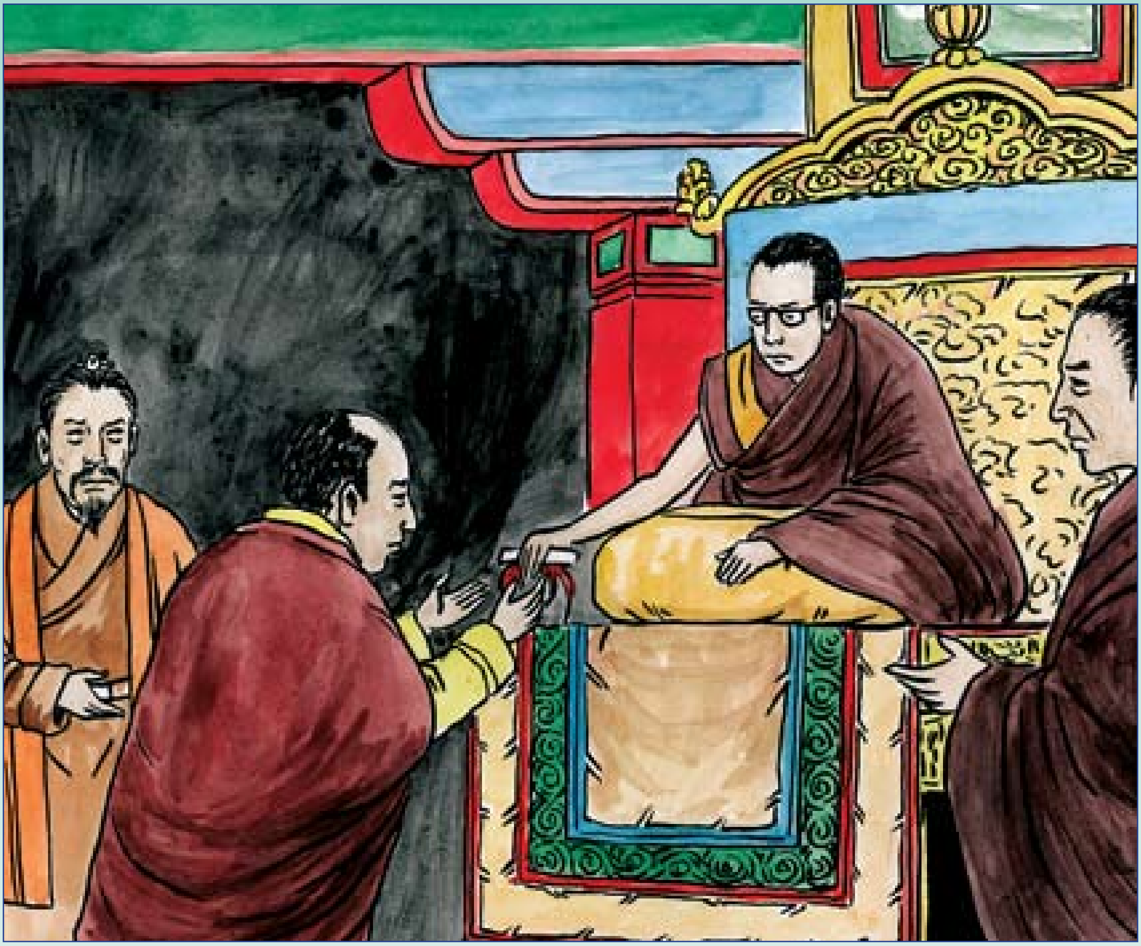

དེ་འདྲའི་མུར་མི་དམངས་རྣམས་བློ་ཕམ་སྐྱོ་གཞི་དང་། ༸གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་པར་མ་བབས་བཞིན་དུ། ཐབས་གཞན་མེད་པར་སྲིད་ཚབ་གཉིས་ཁྲི་བཤོལ་གནང་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཕག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༥ ཉིན། བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ནོར་གླིང་བཀའ་བཀོད་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་།

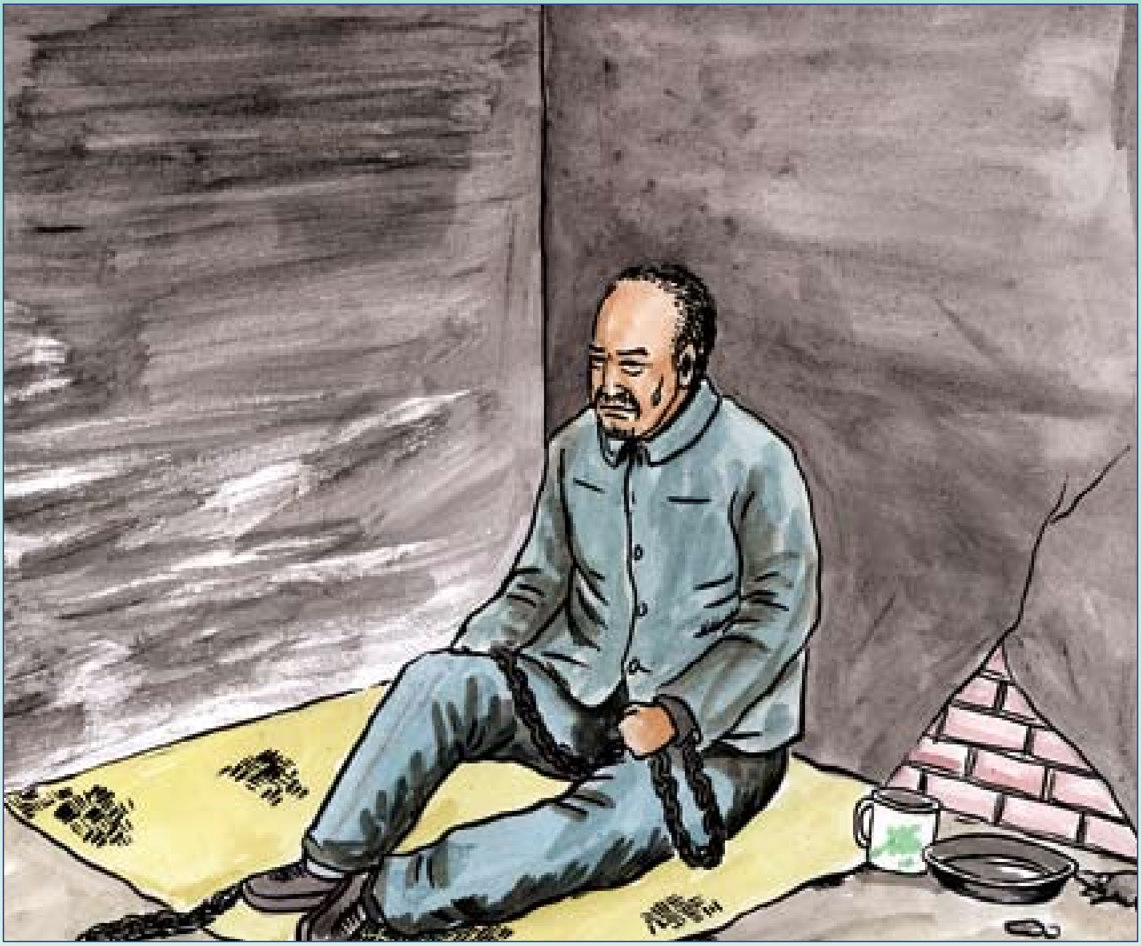

༄གོང་ས་མཆོག་བཙན་བྲོལ་དུ་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་རྗེས། སྲིད་ཟུར་མཆོག་ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་ནང་བཞུགས་སྐུས་སྐབས། རྒྱ་དམག་གིས་འཛུ་བཟུང་བྱས་ཏེ། ལོ་གཉིས་ཙམ་སི་ལིང་བུའུ་ཞེས་པའི་བཙོན་ཁང་དུ་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་ལྕགས་བརྒྱབ་སྟེ་བཞག དེ་ནས་ལོ་ལྔ་ཙམ་སྣ་ཆེན་འཕྲང་དུ་ངལ་རྩོལ་བསྒྱུར་བཀོད་དུ་བཏང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་གྲུ་ཡངས་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བཏང་སྟེ་ལྷ་སར་བཞུགས།

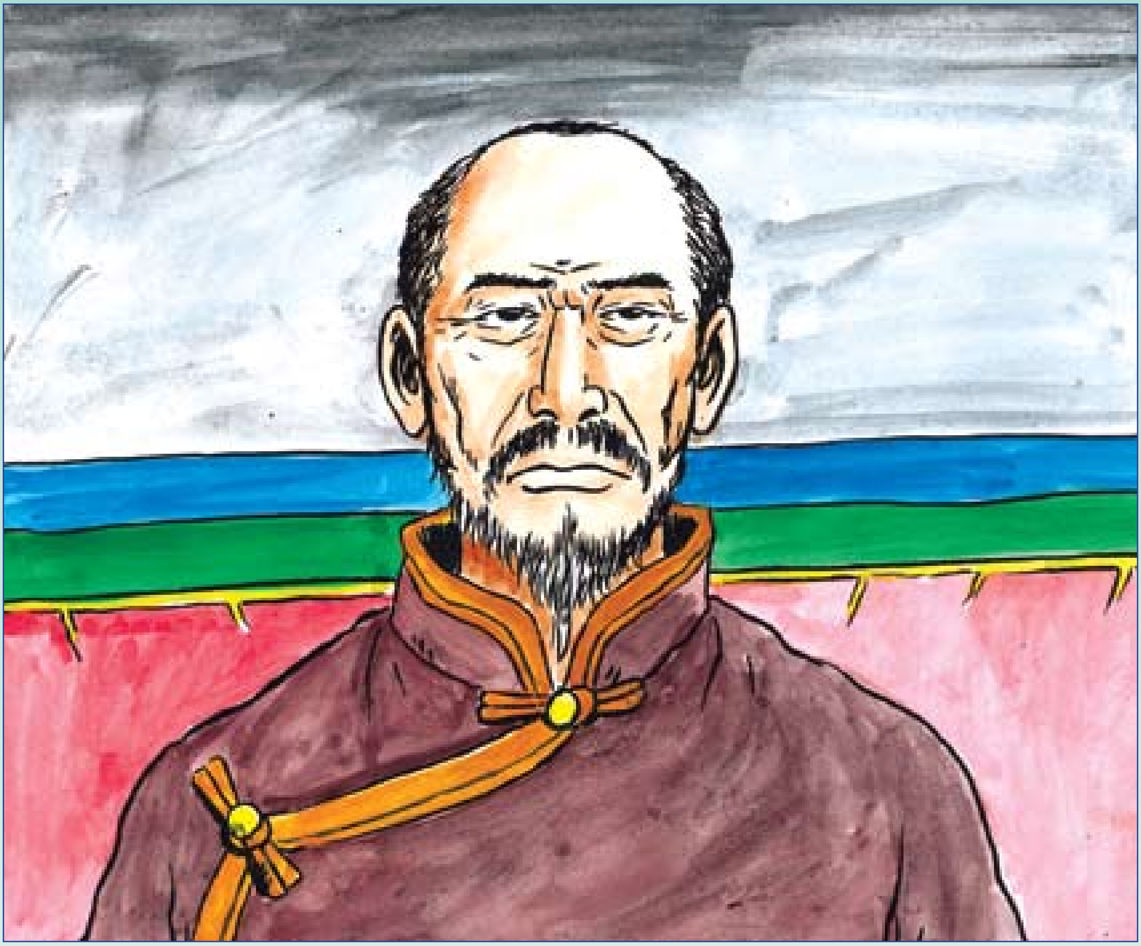

དེ་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་བར། སྲིད་ཟུར་མཆོག་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས། སྲིད་ཟུར་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་ནི། ཐུགས་རྒྱུད་དྲང་ཞིང་། སུ་ལའང་ངོ་སྲུང་དང་། སྒྲིལ་ལད་མི་མཁྱེན་མཁན། བློ་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་ལྟར་ཁོང་གིས་འཇོག་གནང་མཛད་པའི་རླབས་ཆེན་མཛད་རྗེས་རྣམས་དུས་ནམ་ཡང་གནས་ངེས་ལགས།། །།

༄༅། །བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར།

སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་སྨུ་འབྲེལ་བཟོས།

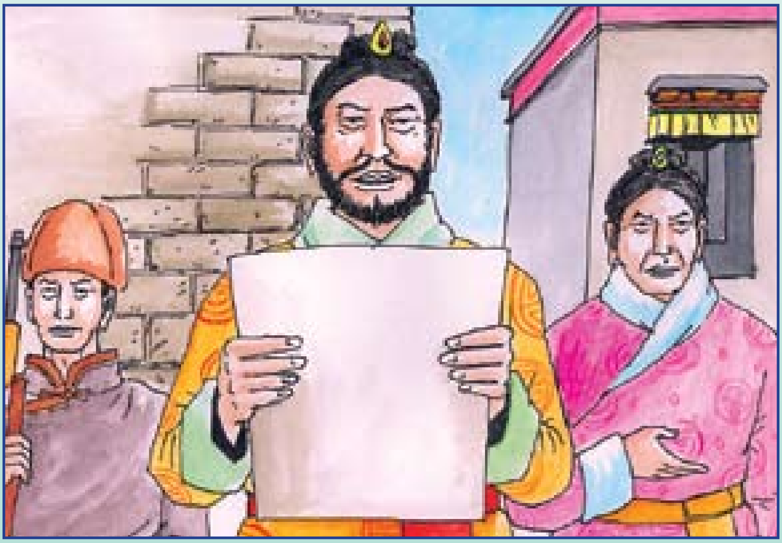

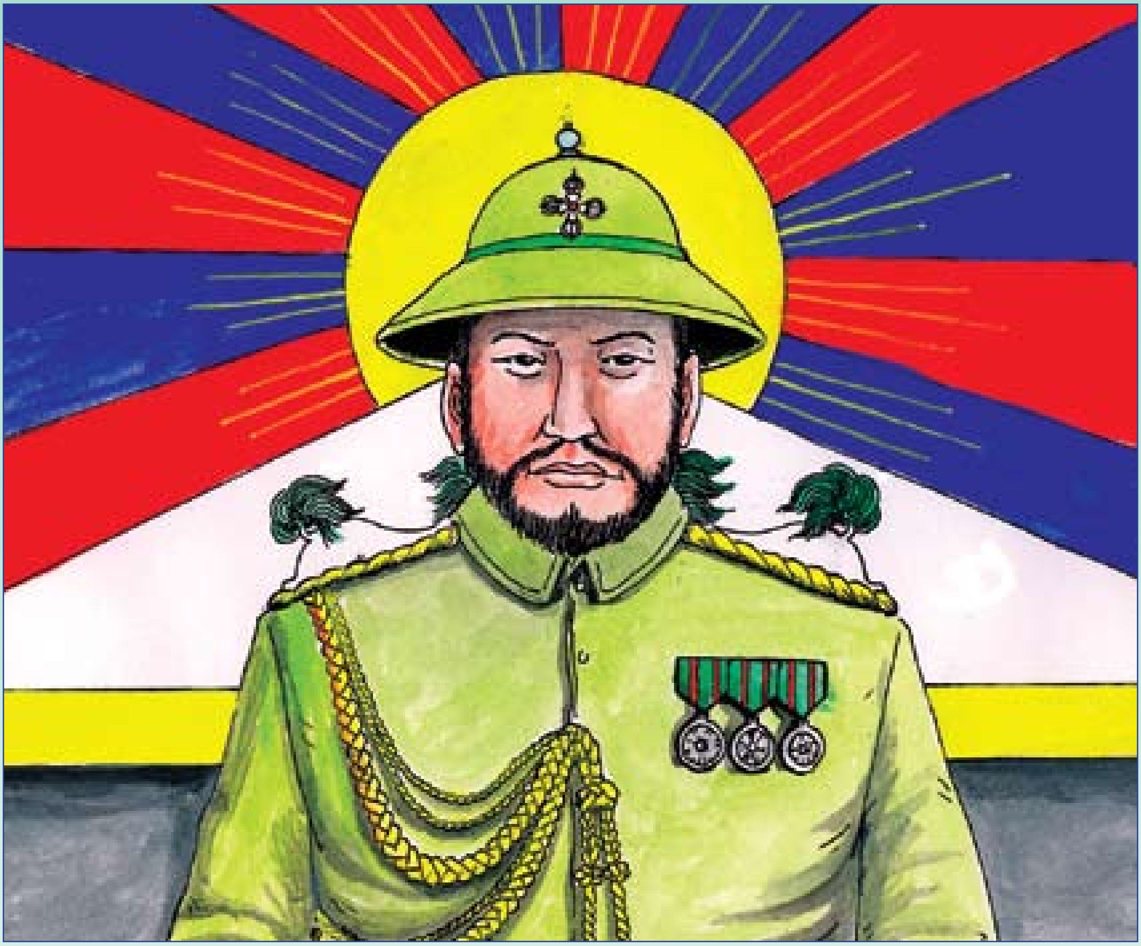

༄༅། །ལྷ་སའི་དམངས་ཁྲོད་གླུ་གཞས་སུ། སྟོང་གསུམ་སྐད་ཀྱིས་ཆོད་པའི། །མི་རྗེ་ས་དབང་ཆེན་མོ། །ཆིབས་ཡོབ་ཞབས་བཅགས་ཙམ་གྱིས། །དགྲ་བཞི་ཐེལ་གྱིས་ནོན་སོང་། །ཞེས་པ་འདི་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༨ ནས་ ༡༩༡༤ བར་ཁམས་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་དམག་བཙན་འཛུལ་བ་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་གནང་གི་མདོ་སྐྱི་གནང་སྐབས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་བཟའ་མར་ཕུད་དེ་དྲག་པོའི་དམག་ཆས་ཡར་བཞེས་ནས། རྒྱ་དམག་བཙན་འཛུལ་བ་ལྷོ་རྫོང་དང་ཁྱུང་པོ་དཀར་ནག་སེར་གསུམ། དཔའ་ཤོད་སོགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་གནང་མཛད་པའི་བྱས་རྗེས་ལ་བསྟོད་པའི་གླུ་ཡིན།

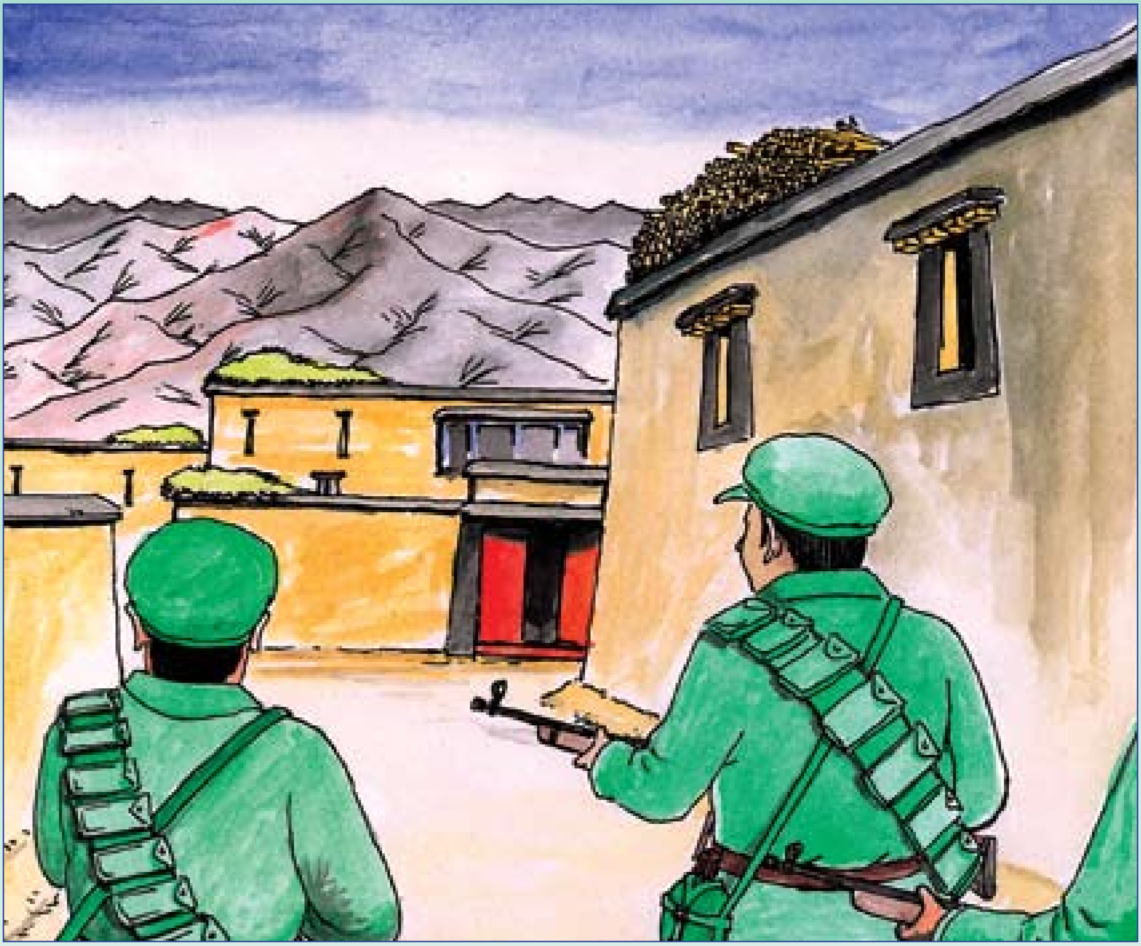

༧གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་ཀ་ལོན་སྤུག་ཏུ་བཞུགས་སྐབས་ཞི་དྲག་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་གནང་མཛད་དེ། ཁམས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་དམག་བཙན་འཛུལ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཀ་སྤུག་ནས་ཁམས་ཁུལ་གྱི་ཡུལ་དགོན་ཚང་མར་བྱེད་སྒོའི་བཀའ་རྒྱ་དང་སློབ་སྟོན་བྱེད་པར་ལྡན་མ་མཛོད་པ་བཅས་གཏོང་གནང་མཛད་རྐྱེན། ཁམས་ཁུལ་གྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོར་གང་ལ་གང་འཚམས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་བྱས་པར་བོད་གཞུང་གི་དཔུང་སྔོན་མ་འབྱོར་གོང་རྒྱ་དམག་གིས་གཏོར་བརླགས་ཆེ་ཙམ་བཏང་།

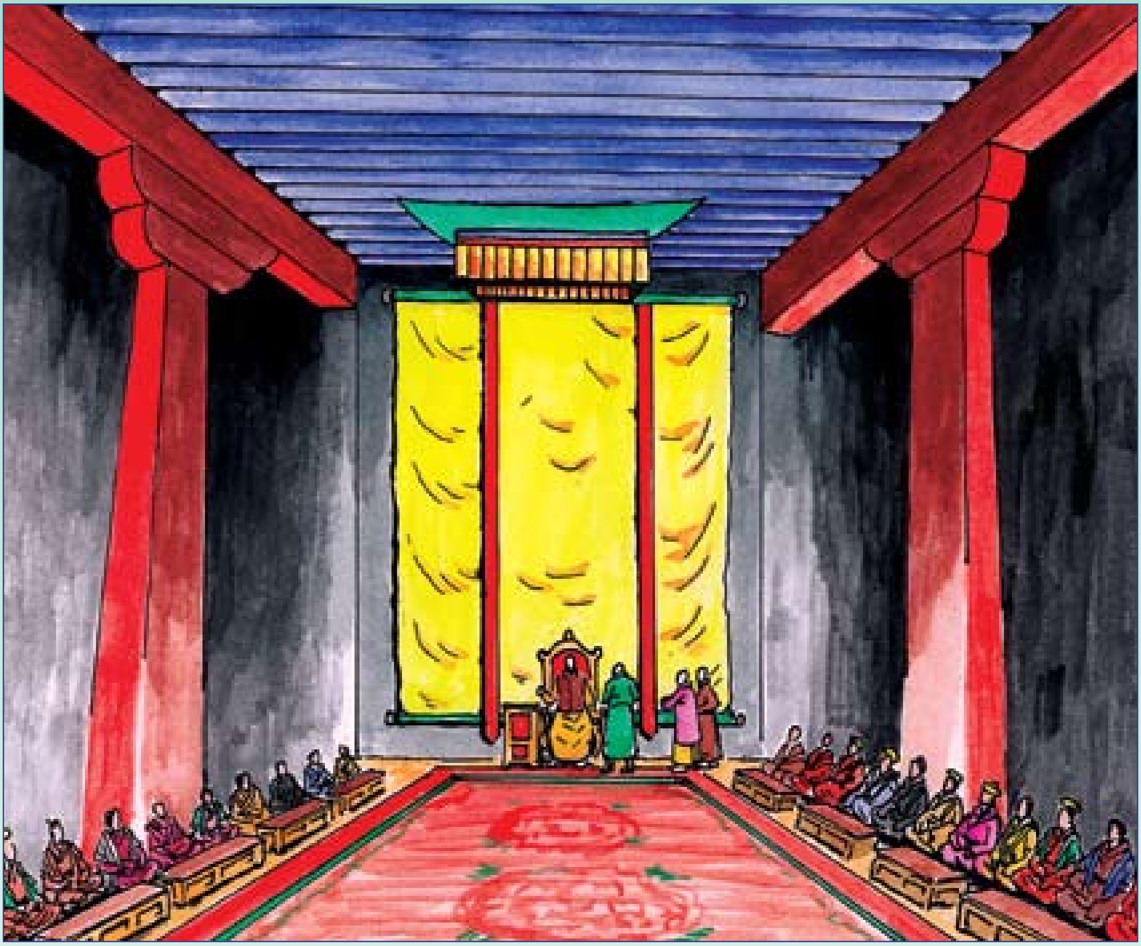

འོན་ཀྱང་ཐེངས་དེར་བོད་གཞུང་ནས་ཆེད་དམིགས་བགྱིས་ཏེ་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་སྐྲོད་བྱེད་པར། བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་མཆོག་ལ་མདོ་སྨད་ཞི་དྲག་སྤྱི་འདོམས་པར་བསྐོ་གཞག་མཛད་དེ། ལས་བྱ་སེར་སྐྱ་དང་། ཐོགས་ཁང་སྨན་སྦྱིན་བཅས་གཏོང་གནང་ཐོག མདོ་སྤྱིས་དབང་བྱུས་གར་ཁྱབ་ཁོངས་སུ་རྫོང་གཞིས། ཞི་དྲག་ལས་བྱ་སོགས་བསྐོ་འབེབས་གནང་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་གཙང་མ་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་གི་འོག་ལ་དབུས་གཙང་ནས་གཞིས་རྩེ་དང་། དིང་རི། རྒྱལ་རྩེ་གསུམ་གྱི་གཞུང་དམག་གཏོང་གནང་མཛད།

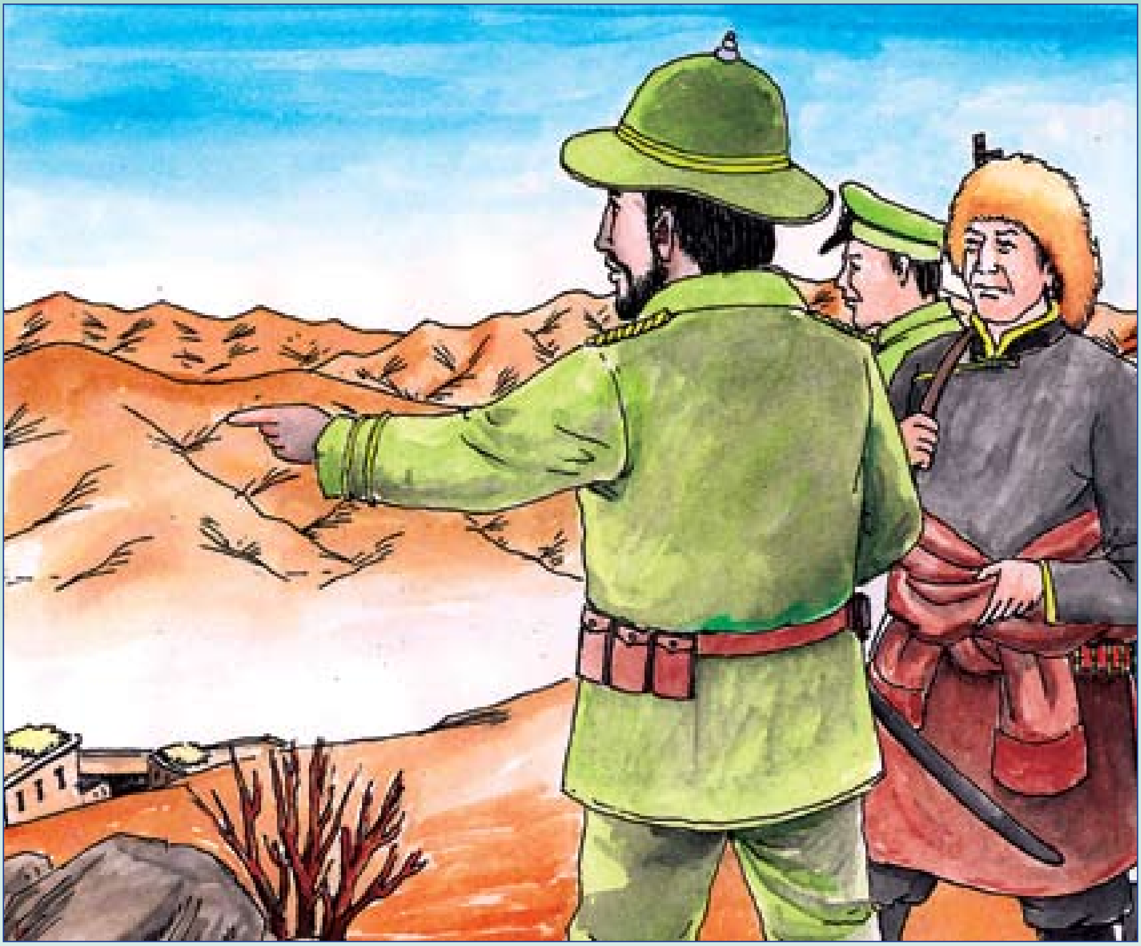

ད་དུང་དཔུང་དམག་དེ་དག་གི་སྙིང་དང་བླངས་དང་། འདོན་དམག་བཅས་དམག་སྐར་ཁག་ལ་འགོ་འཛིན་མདའ་དཔོན་བརྒྱད་དང་། ཁམས་ཞུལ་གྱི་ཡུལ་ལུང་ཤོ་ལྷར་ལྡོ་གསུམ་དང་། རྨར་མཛོ་གསང་གསུམ། རི་ཆབ་དཔའ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དམག་གི་དམག་སྐར་ཁག་གཉིས་ལ་འགོ་འཛིན་གཉིས་བཅས་ཀྱང་གཏོང་གནང་མཛད་པ་རེད། མདོ་སྨྲི་བཀའ་བློན་བླ་མས་ཐོག་མར་ལྷོ་རྫོང་དུ་བཞུགས་ཏེ། ཁྲུང་པོ་དཀར་ནག་སེར་གསུམ་དང་། རོང་པོ་རྒྱལ་རབ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་འདེད་བཏང་བ་རེད།

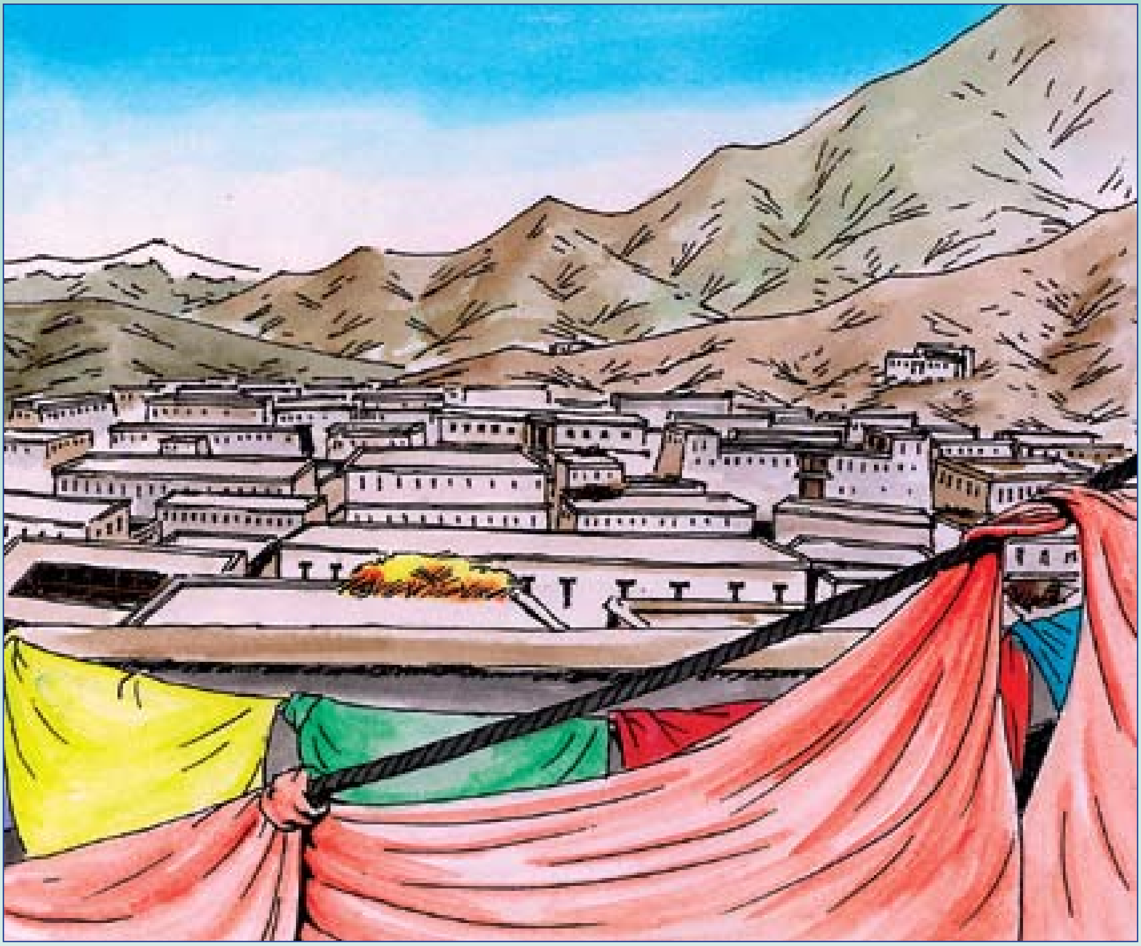

སྐབས་དེར་རྒྱ་མིའི་དམག་མིའི་ལས་ཁུངས་ལྷེ་བ་ཆབ་མདོར་བྱས་ཏེ་དམག་སྤྱི་ཡིན་ཐུང་ལིང་དང་། དེའི་འོག་རི་བོ་ཆེ་དང་ལྷུགས་ཟམ་ཁ། ནང་ཆེན་སྒར། བྲག་གཡབ། ཆབ་མདོ། སྡེ་དགེ་འཛོམས་མདའ་བཅས་ལ་རྒྱ་དམག་ཁག་བསྡད་ཡོད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སླད་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་རྙོག་དང་། ས་མཚམས་སོགས་དབྱེ་འབྱེད་གཙང་མ་འབྱུང་ཕྱིར་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱ་གར་གཞུང་བར་བཞུགས་བྱས་ནས་ཆིངས་དོན་གནང་རྒྱུའི་བརྒྱུད་སྐུལ་གནང་།

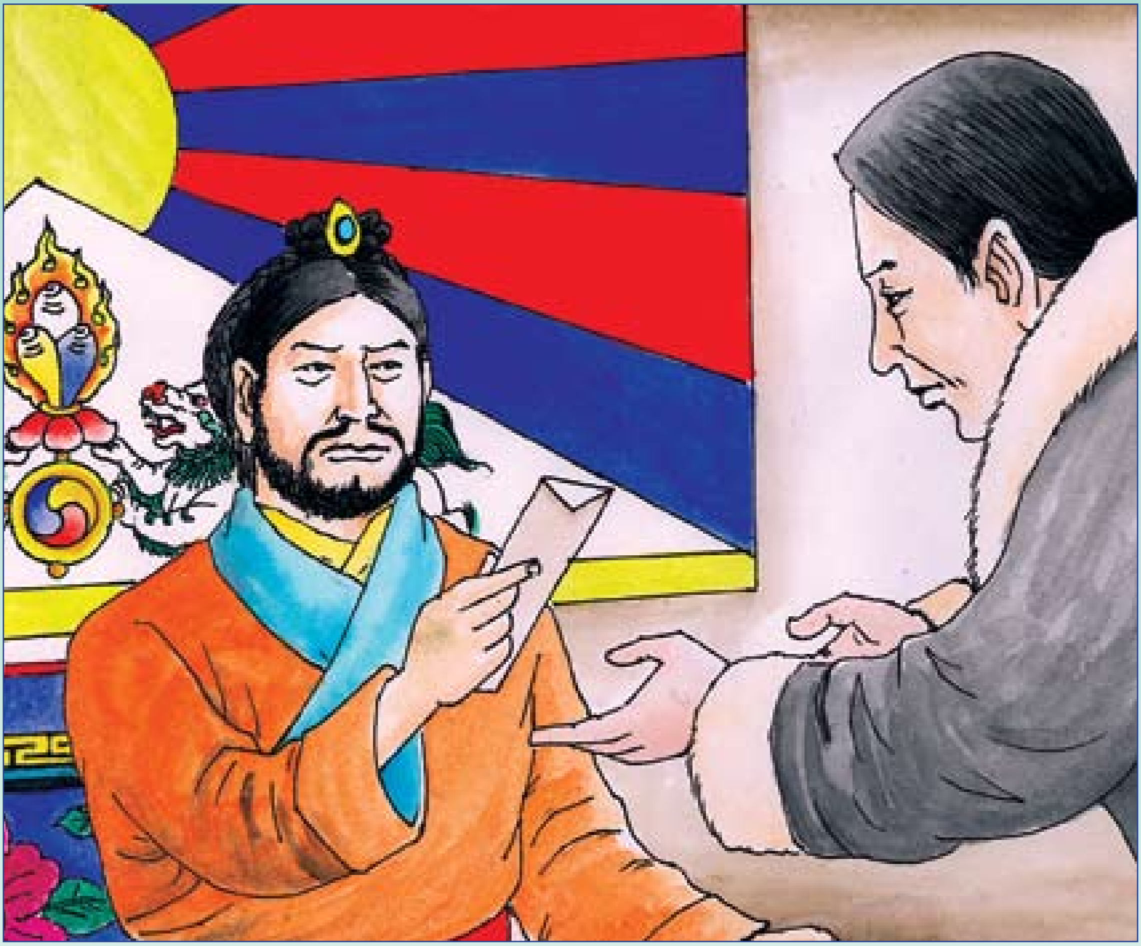

དེའི་རྗེས་སིམ་ལར་རྒྱ་བོད་དབྱིན་གསུམ་དབང་ཆད་འདྲ་མཉམ་ཐོག་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་འཁེལ། རྗེས་སུ་བཀའ་མོལ་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་མདོ་སྤྱི་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་མཆོག་ནས་བཀའ་མོལ་ལ་འགལ་རྐྱེན་གྱུར་དོགས་ཀྱིས། ཆབ་མདོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤྱི་ཕེན་ཐུང་ལིང་དང་། འབའ་ཁུལ་སྤོད་དྲིན་ཐུང་ལིང་། དར་མདོར་སྤོད་པ་ཅང་ཁུ་ལན་གསུམ་ཀར་རེ་ཞིག་ཞི་འཇམ་དགོས་རྒྱུའི་ཕྱག་བྲིས་གནང་བར། རྒྱ་དཔོན་གཞན་གྱི་ཡིག་ལན་མ་འབྱོར།

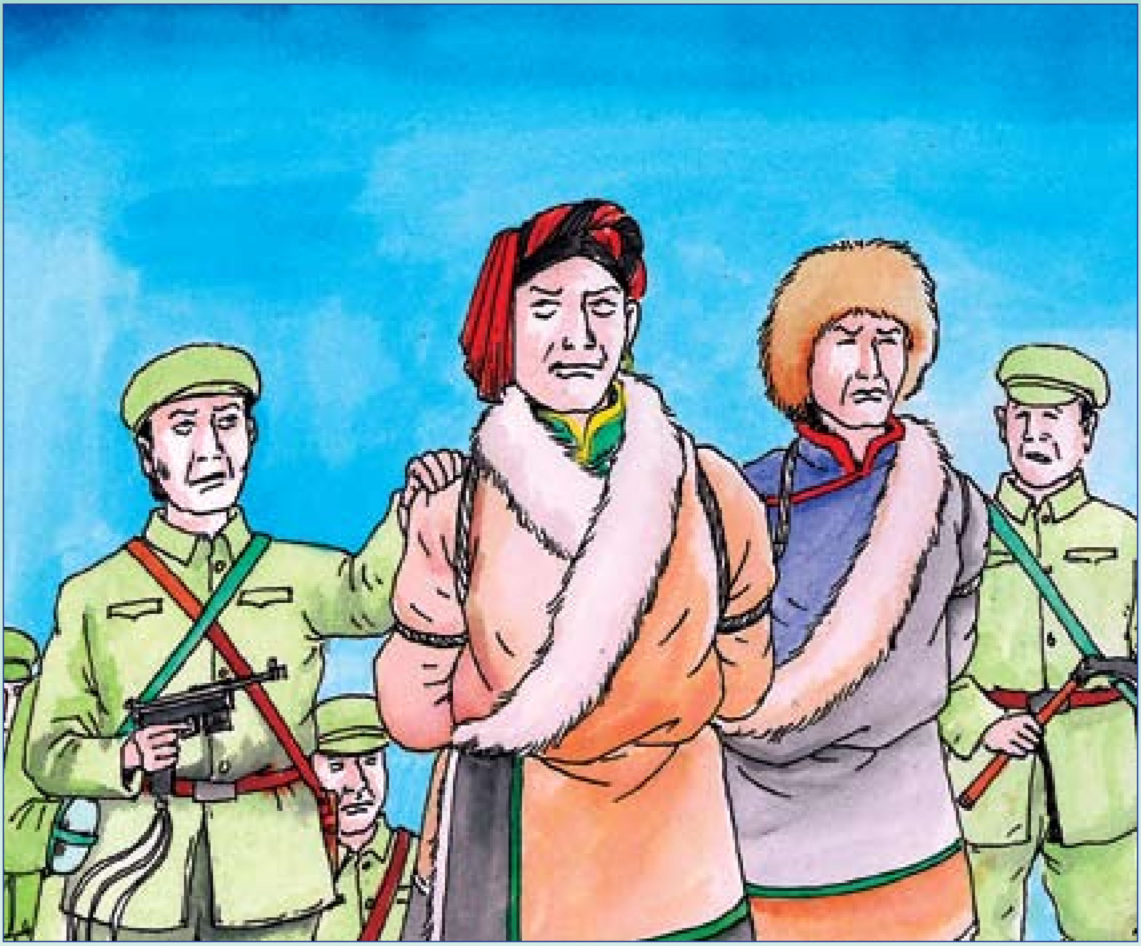

འོན་ཀྱང་ཆབ་མདོའི་དམག་སྤྱི་ཕིན་གྱིས་ཡིག་ལན་གྱི་ཚབ་ཏུ་གཡག་གི་ལྕི་བ་བསྐུར་བ་དང་། ཡང་ཐེངས་གཅིག ང་ཚོ་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བར་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་བས་རྒྱ་བོད་འཁྲུག་གཞིའི་རྐྱེན་སློང་དང་པོ་དེ་ནས་བྱུང་། རྐྱེན་གཞན་ཞིག་ནི། ཆབ་མདོའི་རྒྱ་དམག་ཁོངས་སུ། རི་བོ་ཆེར་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཅང་དང་ཐླན་ཞེས་པའི་འོག་རྒྱ་དམག་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་དང་། མེ་སྒྱོགས་གཉིས་བཅས་ཡོད་པ། མདོ་ཤུལ་ཁུལ་དུ་བོད་དམག་གི་རྟ་དྲེལ་འཚོ་མི་གཉིས་རྒྱ་དམག་ཛྭ་བཛ་མཁན་གྱིས་འཛུས།

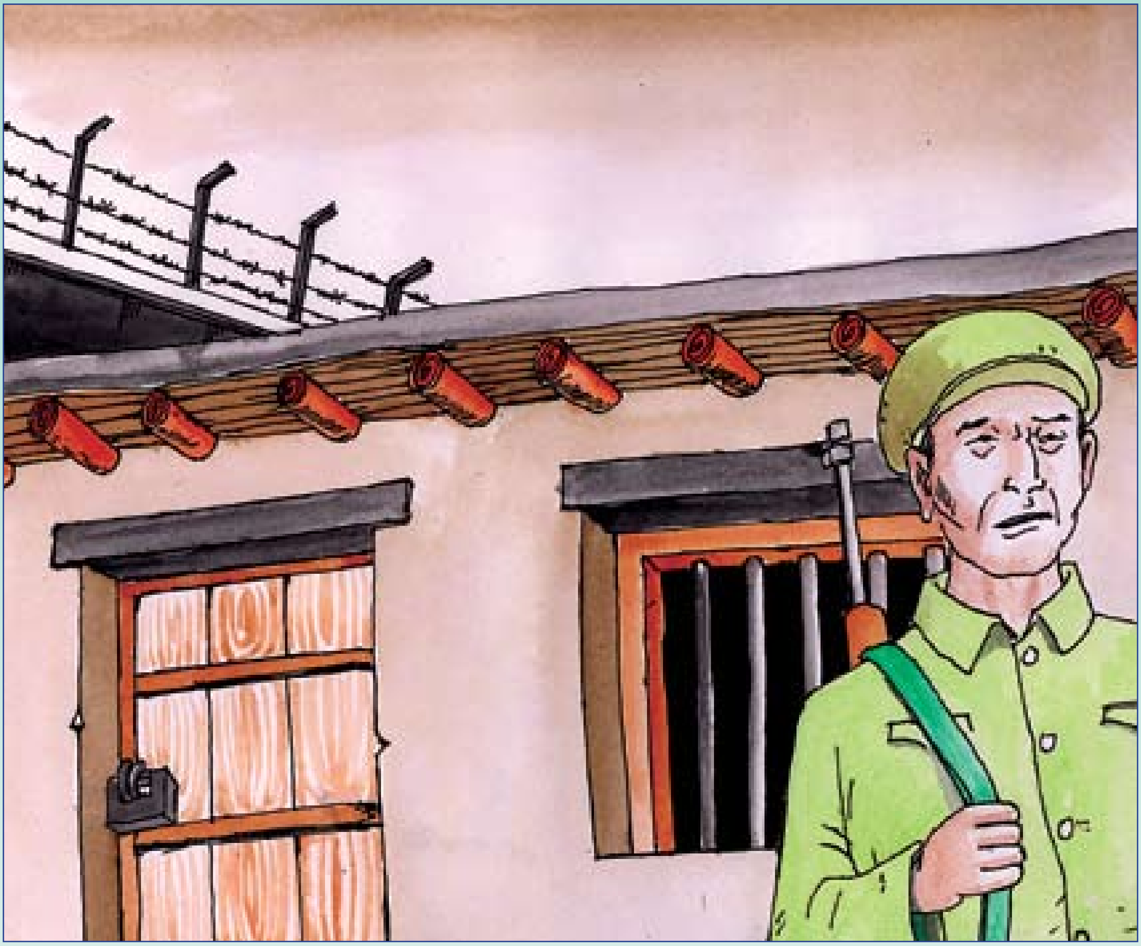

ཁོང་གཉིས་འཛུས་པ་ཙམ་མ་ཟད་རི་བོ་ཆེར་བཙོན་དུ་བཙུག་པར་བརྟེན། ལྷོ་རྫོང་ནས་མདོ་སྤྱི་བཀའ་བློན་བླ་མ་བྱམས་པ་བསྟན་དར་མཆོག་ནས། བོད་དམག་གཉིས་ལམ་སང་གློད་བཀྲོལ་དགོས་སྐོར་རི་བོ་ཆེ་དང་། ཆབ་མདོའི་རྒྱ་དཔོན་ལ་ཕྱག་བྲིས་གནང་ཡང་། མི་དེ་གཉིས་གློད་རྒྱུ་ཕར་བཞག ད་དུང་དེ་གཉིས་ཆབ་མདོར་གཏོང་རྩིས་ཀྱིས་རི་བོ་ཆེ་ནས་རྒྱ་དམག་ལྔ་བཅུ་དང་བཅས་ཆབ་མདོར་འཁྲིད་འགྲོ་སྐབས་བོད་དམག་གིས་ལམ་སྒུག་བརྒྱབ་སྟེ་འཕྲོག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྙོག་གྲ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་རེད།

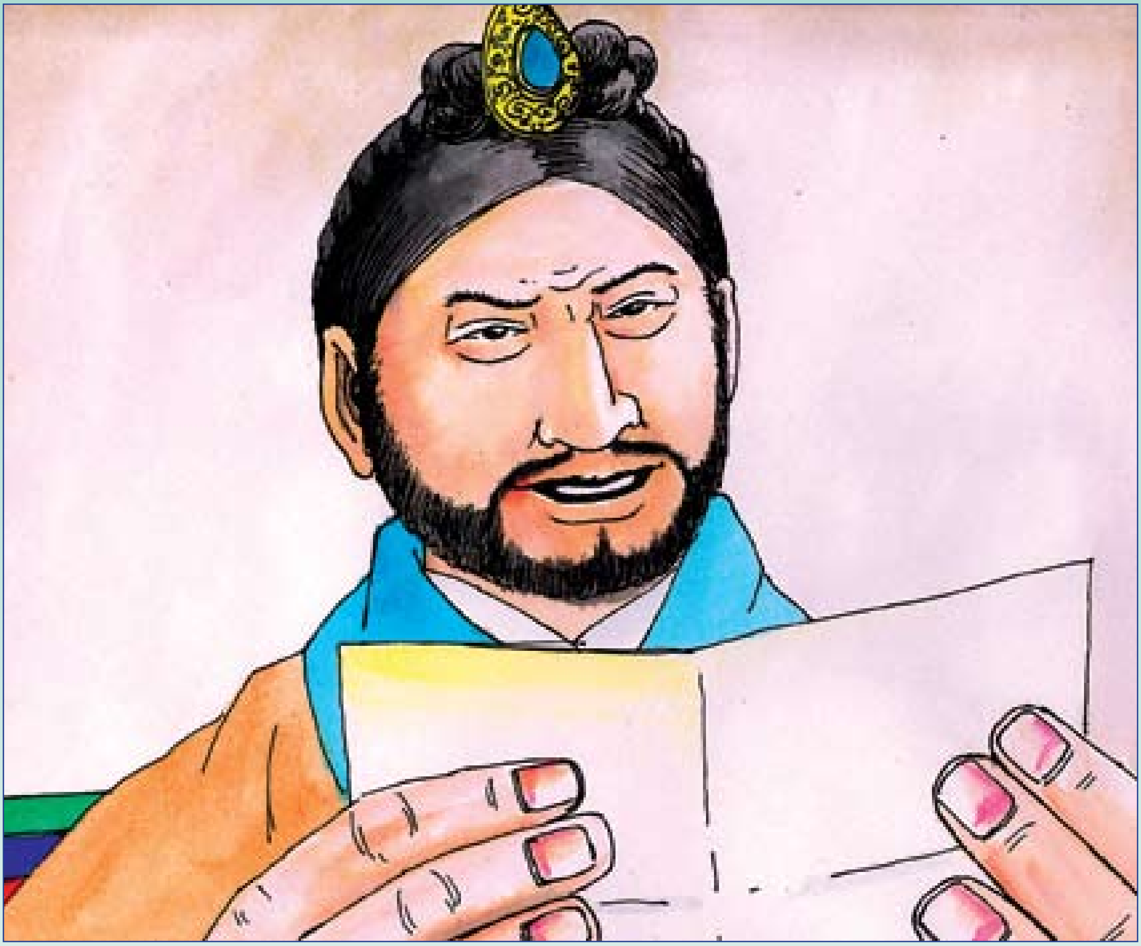

མི་འབྲུག་ ༡༩༡༨ ལོར་ཆབ་མདོར་རྒྱ་དམག་ལས་ཁུངས་སུ། དཀར་མཛེས་དང་འབའ་སོགས་ནས་དམག་སློན་དང་། ཕོགས་རྫས། གོ་ལག་ཁྲིན་ཆེ་འཁྱེར་རྒྱུ་ཡོད་ཚུལ་མདོ་སྤྱིས་གསན་ཐོས་བྱུང་བའི་ཁར། ཆབ་མདོ་དང་། རི་བོ་ཆེའི་རྒྱ་དམག་འབྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་ཞིག་མདོ་སྤྱིའི་ཕྱག་ཏུ་སོན་པའི་ནང་། ང་ཚོར་དམག་སློན་ཁྲིན་ཆེ་འཁྱེར་རྒྱུ་ཡོད་པས་རིང་མིན་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་གསལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྨར་ཁམས། གོ་འཛོ། ས་ངན། བྲག་གཡབ་སོགས་ཀྱི་སྡེ་དགོན་མང་པོ་ནས།

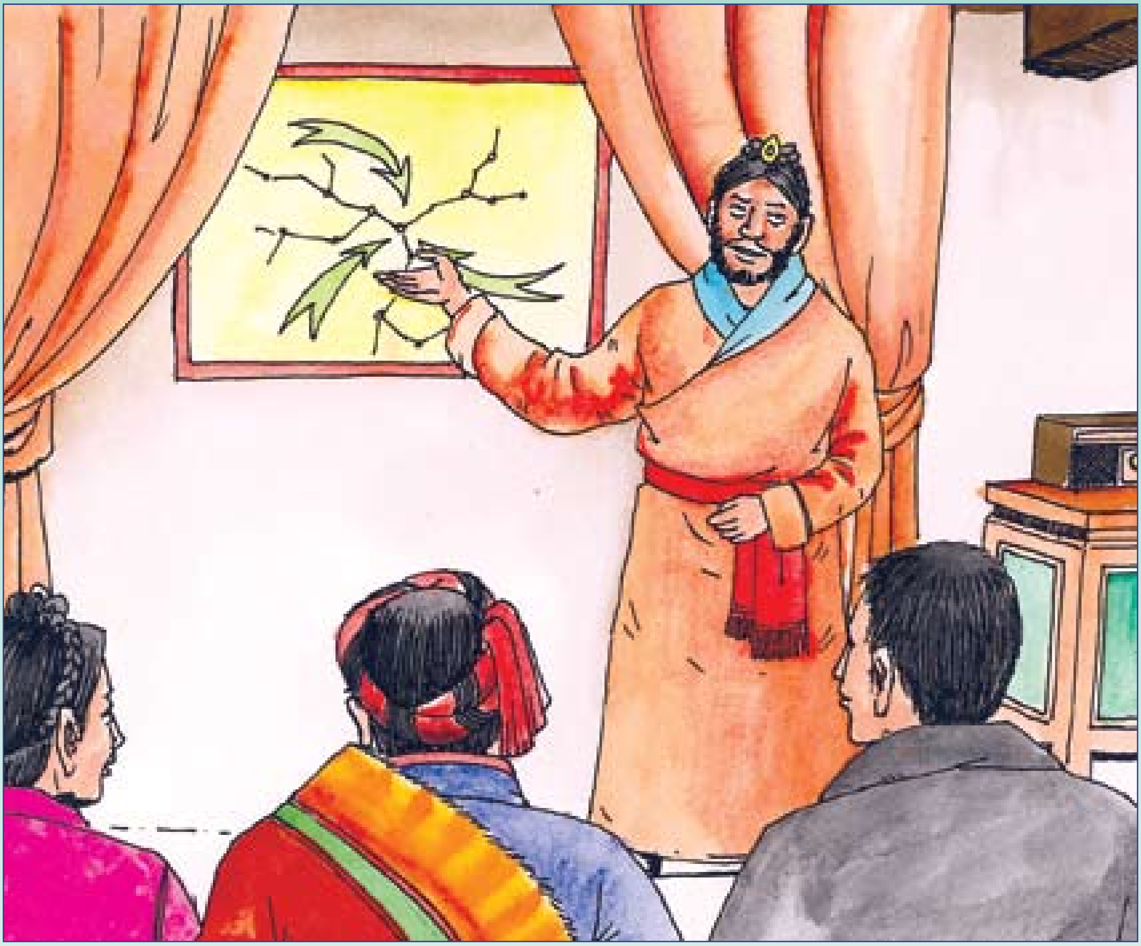

རྒྱ་མིས་བརྡབ་གསིག་ཆེ་བས་བོད་གཞུང་ནས་ང་ཚོ་བཅིངས་བཀྲོལ་ཡོང་བ་ཞུ་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དང་། གསང་བའི་མི་སྣ་མང་པོ་འབྱོར་བར་བརྟེན་མདོ་སྐྱིས་བོད་དམག་ཚོ་ཁག་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཁག་གཅིག་རི་བོ་ཆེ་དང་། ལྷུགས་ཟམ་ཁ་བརྒྱུད་ཆབ་མདོའི་བྱང་ཕྱོགས་སུ་སྡེ་དགེ་ཕྱོགས་ནས་རྒྱ་མིའི་དམག་སྟོན་ཡོང་ལམ་གཅོད་ཐབས་དང་། བོད་དམག་ཚོ་ཁག་གཅིག ལ་གོང་ཛན་མདའ་དང་། སླམ་མདའ་བརྒྱུད་ཐད་ཀར་ཆབ་མདོའི་ནུབ་ཕྱོགས་ནས་བསྐོར་རྒྱུ། བོད་དམག་ཚོ་ཁག་གཅིག ཚ་བ་དཔལ་ཤོད་བརྒྱུད་བྲག་གཡབ་དང་།

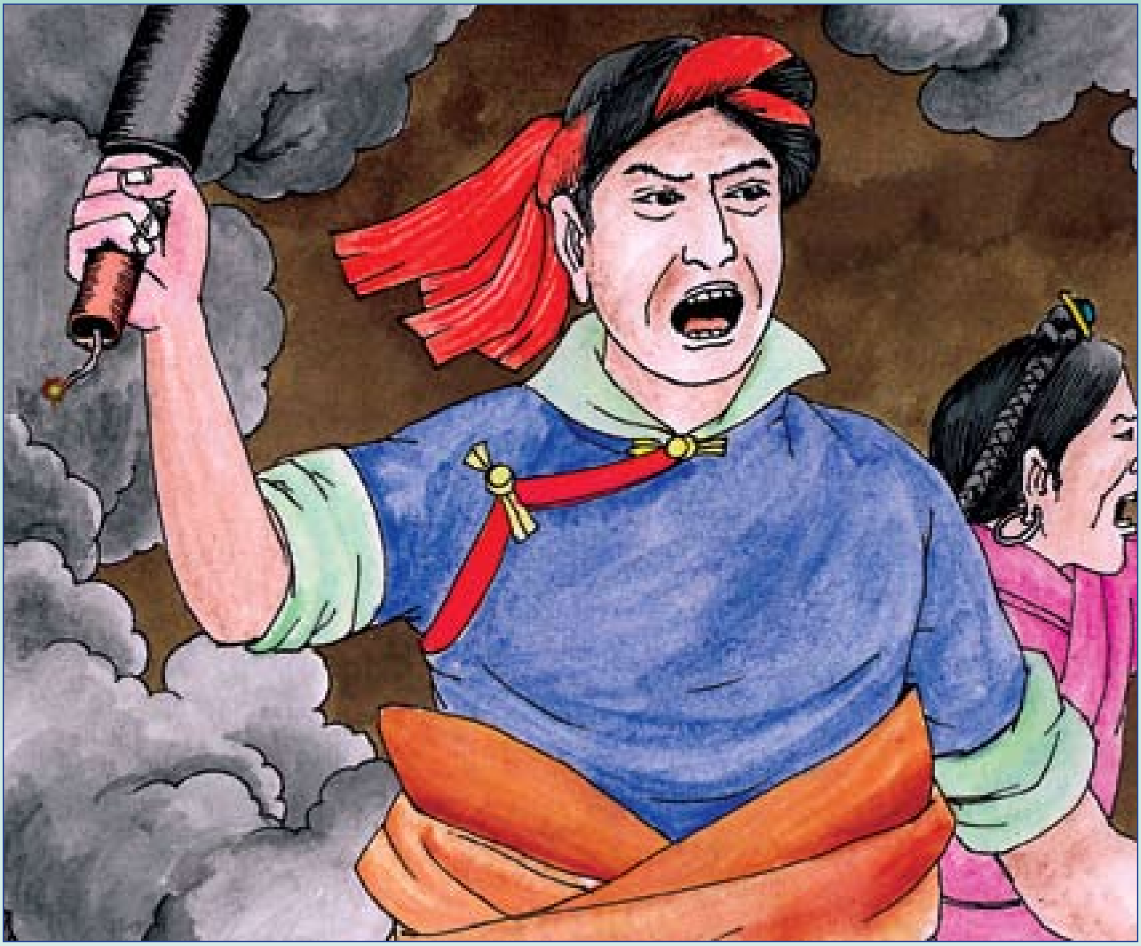

དེ་བཞིན་རྨར་ཁམས་ཁུལ་ཡོད་རྒྱ་དམག་མཐར་སྐྱོད་བཏང་སྟེ་འབའ་ཕྱོགས་ནས་དམག་སྔོན་ཡོང་ལམ་བཀག་ཅིང་། ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་ནས་ཆབ་མདོར་བསྐོར་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བསྒྲིགས་ཏེ་འགོ་དམག་རྣམས་རིམ་ཐོན་བྱུས། རི་བོ་ཆེར་མདའ་དཔོན་ཕུ་ལུང་པ་དང་། བཀྲས་མཐོང་པ་འགྱུར་མེད་རྒྱ་མཚོས་ཟླ་བ་ཁ་ཤས་ལས་མ་འགོར་བར་རྒྱ་དམག་མཐར་སྐྱོད་བཏང་སྟེ་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ཆེ་བ་གཉིས་དང་། དམག་དཀྱུས་དྲུག་བརྒྱ་སྐོར་ཆབ་མདོར་བྲོས་ཤོར་ལས་དེ་བྱིངས་རྒྱ་དམག་མང་པོ་བསད་ཅིང་མང་པོ་འཛུས།

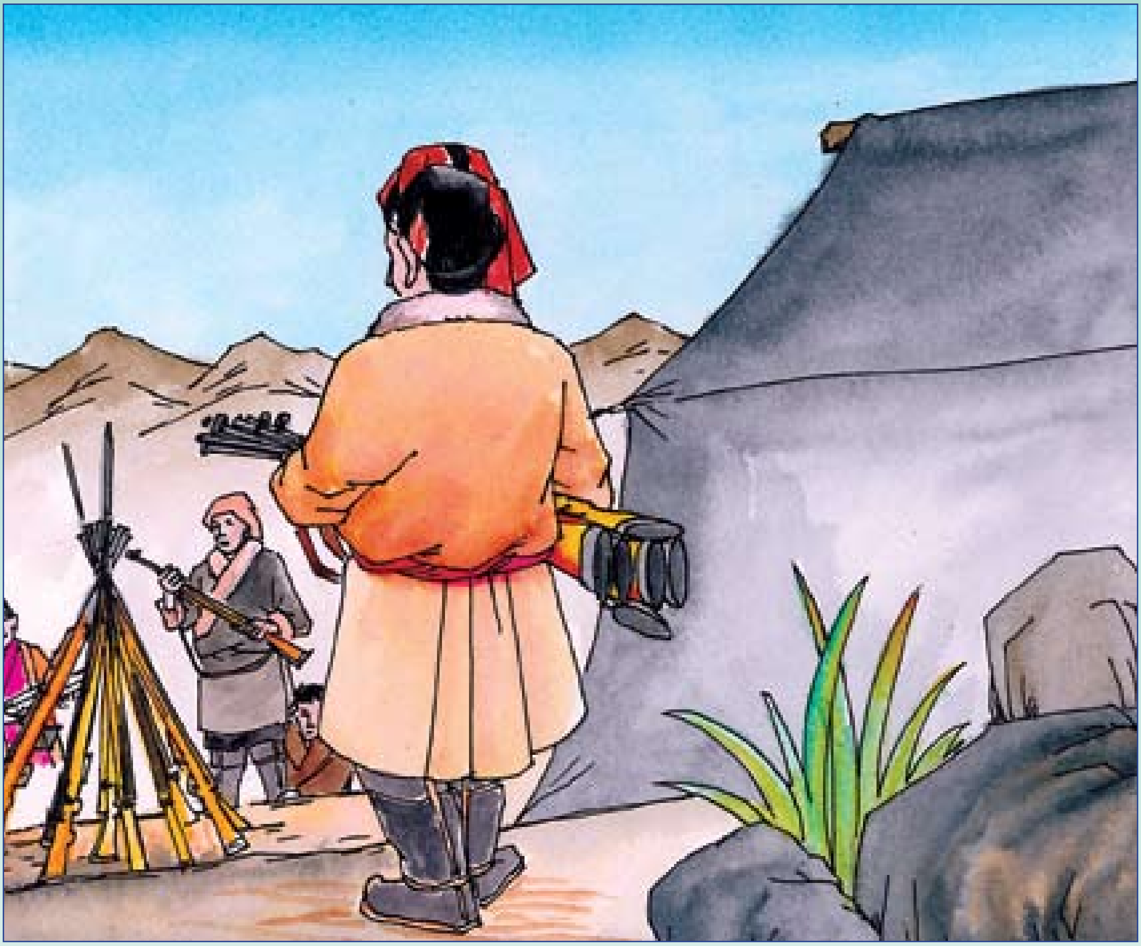

གོ་ལག་མང་པོ་ཐོབ་པའི་ཁོངས་འཛར་མན་ནས་བཟོས་པའི་མེ་སྒྲོགས་གཉིས་ཀྱང་ཐོབ། དེ་ནས་ལྷུགས་ཟམ་ཁ་དང་། ངོམ་ཆུ། རྫ་ཆུ་བརྒྱུད་ཆབ་མདོའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་འཆར་གཞི་ལྟར། མེ་སྦྲུལ་ ༡༩༡༧ ཟླ་ ༤ པའི་ནང་འབྱོར་པ་རེད། སྐབས་དེར་མཛེ་ཟམ་ཁར་སྐད་གྲགས་ཅན་གྱི་མདའ་དཔོན་ཕུ་ལུང་པ་དགྲ་ལག་ཏུ་ཤོར་བ་རེད། སྐབས་དེར་མདོ་སྤྱི་མཆོག་གི་བཀའ་དྲུང་རྗེས་སུ་སྲིད་ཚབ་གནང་མྱོང་བ་ཀླུ་ཁང་པ་ཚེ་དབང་རབ་བརྟན་མཆོག་ཡིན་ལ་ཁོང་ནས་ཀྱང་མདོ་སྤྱིར་གཤོགས་འདེགས་ཆེན་པོ་ཞུས་ཡོད།

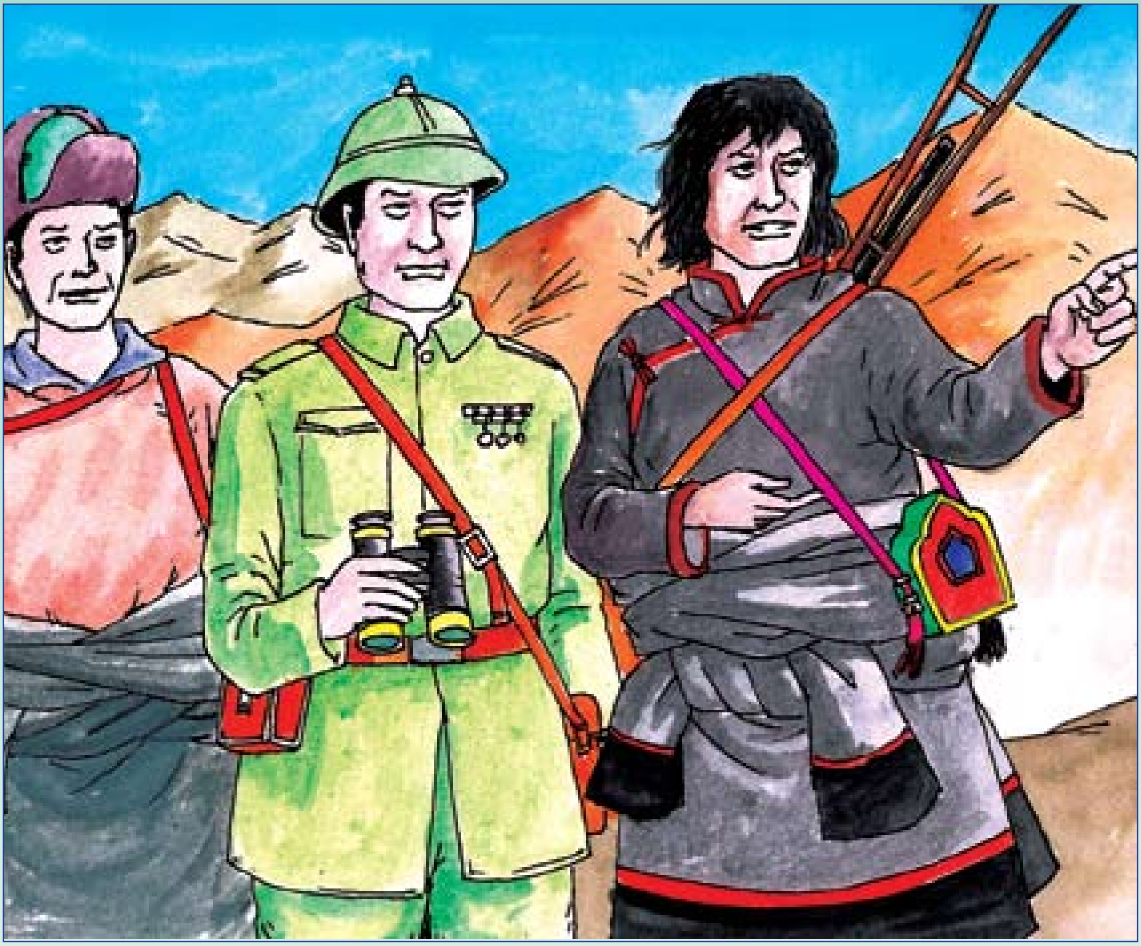

སྐབས་དེར་ཞབས་གཡས་ཟམ་པ་བརྒྱུད་འགྲོ་མི་བོད་དམག་གི་མདའ་དཔོན་བཀྲས་གླིང་པ་དང་། མཚོ་སྔོ་བ་འགོ་དམག་རྣམས་རྒྱ་མིའི་དམག་མིས་གྲ་སྒྲིག་ཆེ་ཤོས་བྱས་ཡོད་ས་ཛན་མདའ་དང་སླམ་མདར་ཡུན་རིང་པོར་འཐབ་འཛིང་བྱེད་དགོས་བྱུང་སྟེ་ག་ལེར་ཚབ་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་ཐུབ་པ་དང་། མདོ་སྤྱིའི་ལས་ཁུངས་ཆེན་མོའི་བཞུགས་སྒར་ཡང་ལྷོ་རྫོང་ནས་ཞབས་གཡས་ཟམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྤོས། ཚ་བ་དཔའ་ཤོད་བརྒྱུད་མདའ་དཔོན་ཁྲུང་རམ་པ་དང་ཏ་སྣ་བ་འགོ་དམག་ཐོག ཡུལ་དམག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ།

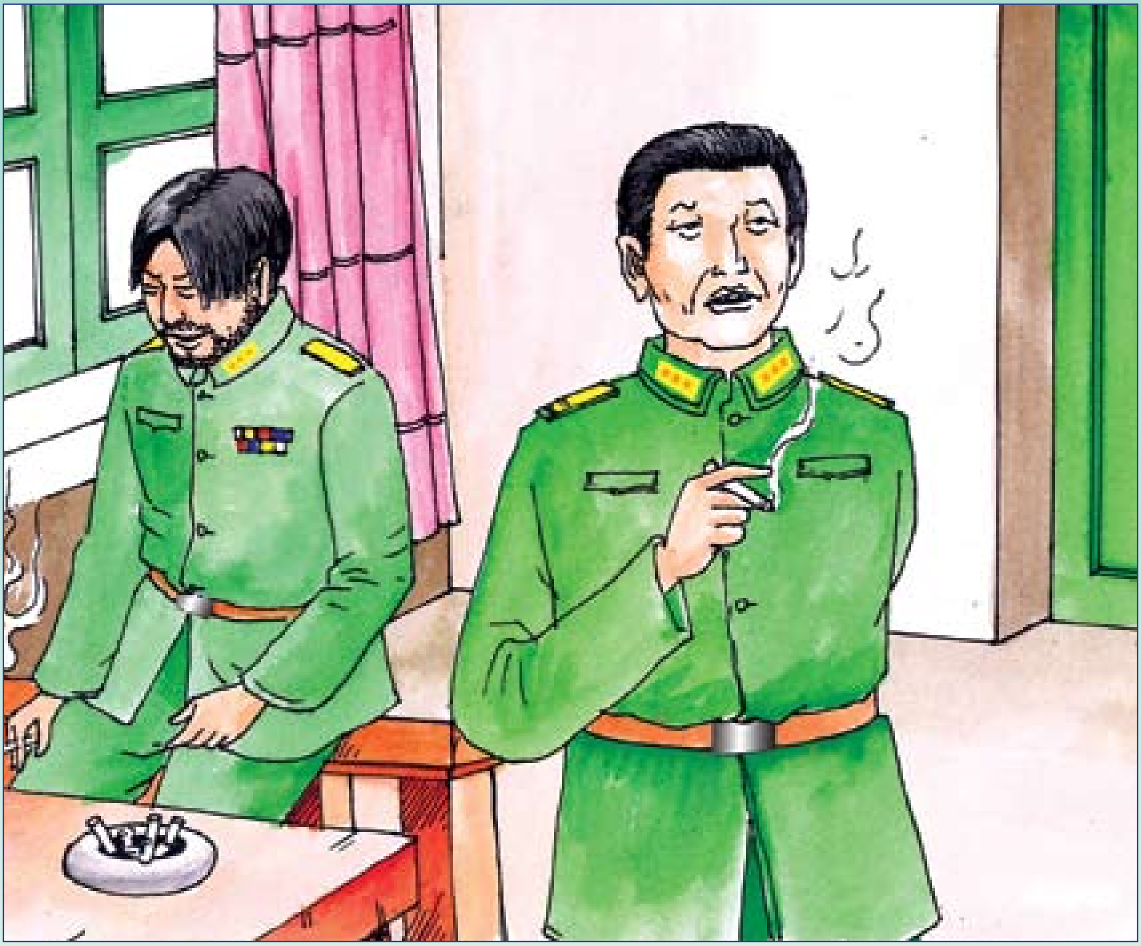

བྲག་གཡབ་བྱམས་མདུན། ལྷ་མདུན། ཟུར་ཁམས་སོགས་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་རྣམས་མཐར་སྐྲོད་བཏང་བ་དང་། འབུམ་ལར་ས་སྲུང་དམག་མི་བཙུགས་ཏེ་འབའ་ཕྱོགས་ནས་ཆབ་མདོར་དམག་སྣོན་ཡོང་མི་རྣམས་བཀག་པ་དང་། འཆར་གཞི་བཞིན་ཆབ་མདོའི་ཤར་ལྷོའི་ཕྱོགས་སུ་རིམ་བཞིན་འགྲོར། སྐབས་དེར་ཆབ་མདོའི་རྒྱ་དམག་གིས་སྡེ་དགེ་བརྒྱུད། དཀར་མཛེས་ནས་དར་རྩེ་མདོར་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ལས། གཞན་ལམ་མེད་པ་དང་། ཆབ་མདོར་རྒྱ་དམག་བཞི་སྟོང་ཙམ་ལས་མེད།

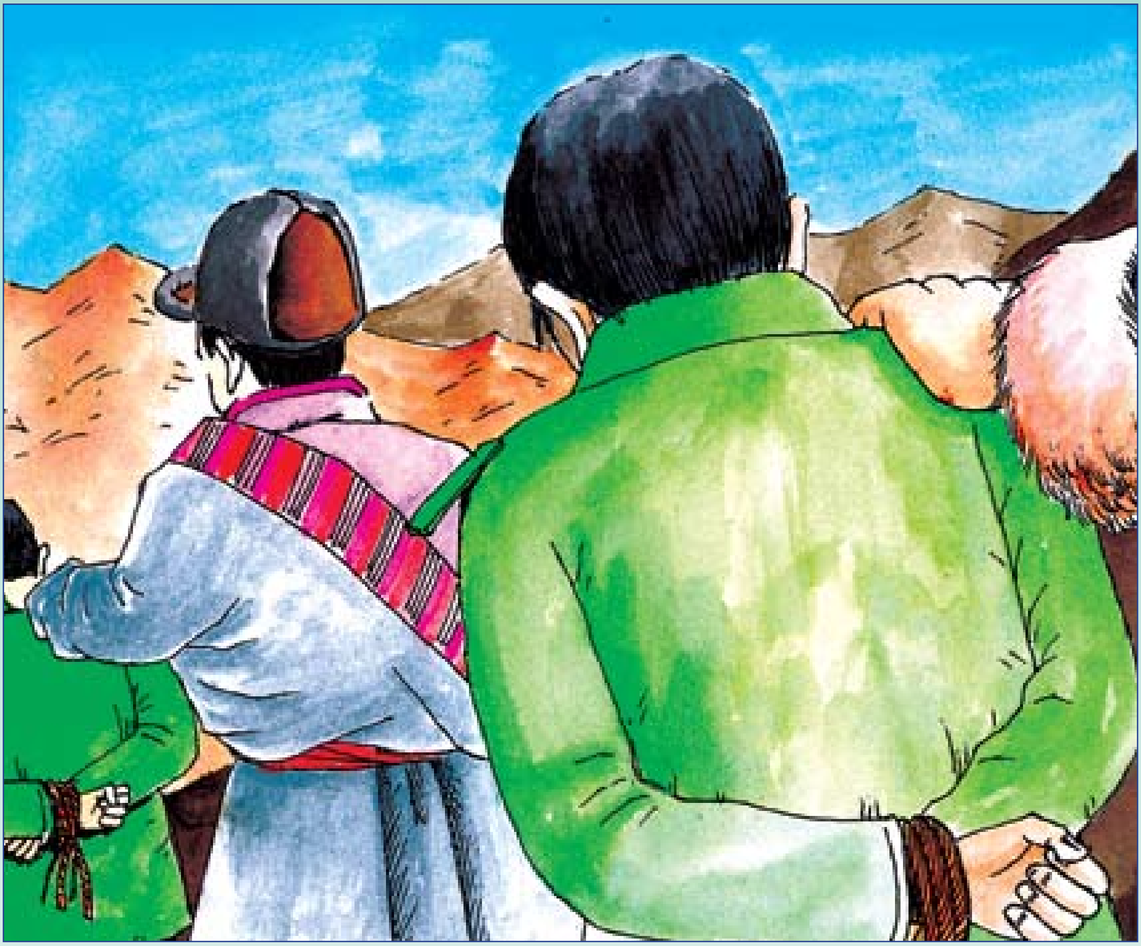

དཀར་མཛེས་ནས་སྡེ་དགེ་དགོན་ཆེན་བརྒྱུད་རྒྱའི་དམག་སྣོན་འབྱོར་ཡང་། སྟོ་པ་ཟེར་བའི་ས་གནས་སུ་བོད་དམག་ནས་གཏོར་ཏེ་ཛར་མན་ནས་བཟོས་པའི་མེ་སྒྲོགས་གཉིས་དང་། ཛས་མདེལ་བྲོན་ཆེ་ཐོབ། དེའི་རྗེས་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ལྷུའུ་ཀོན་ཐའི་ཡི་འོག་ལ་རྒྱ་དམག་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་འཁྲིད་དེ། ཆབ་མདོ་ནས་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ས་སྟོ་པ་གྲུ་གུ་དགོན་དུ་འབྱོར་སྐབས། ནས་ཕྱེད་ཙམ་ལ་བོད་དམག་དང་མེ་མདའ་རྒྱག་རེས་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་སྟོར་བ་དང་། རྒྱ་དཔོན་ལྷུའུ་ཀོན་ཐའི་སོགས་མདོ་སྨྱིའི་སར་ཁྲིད།

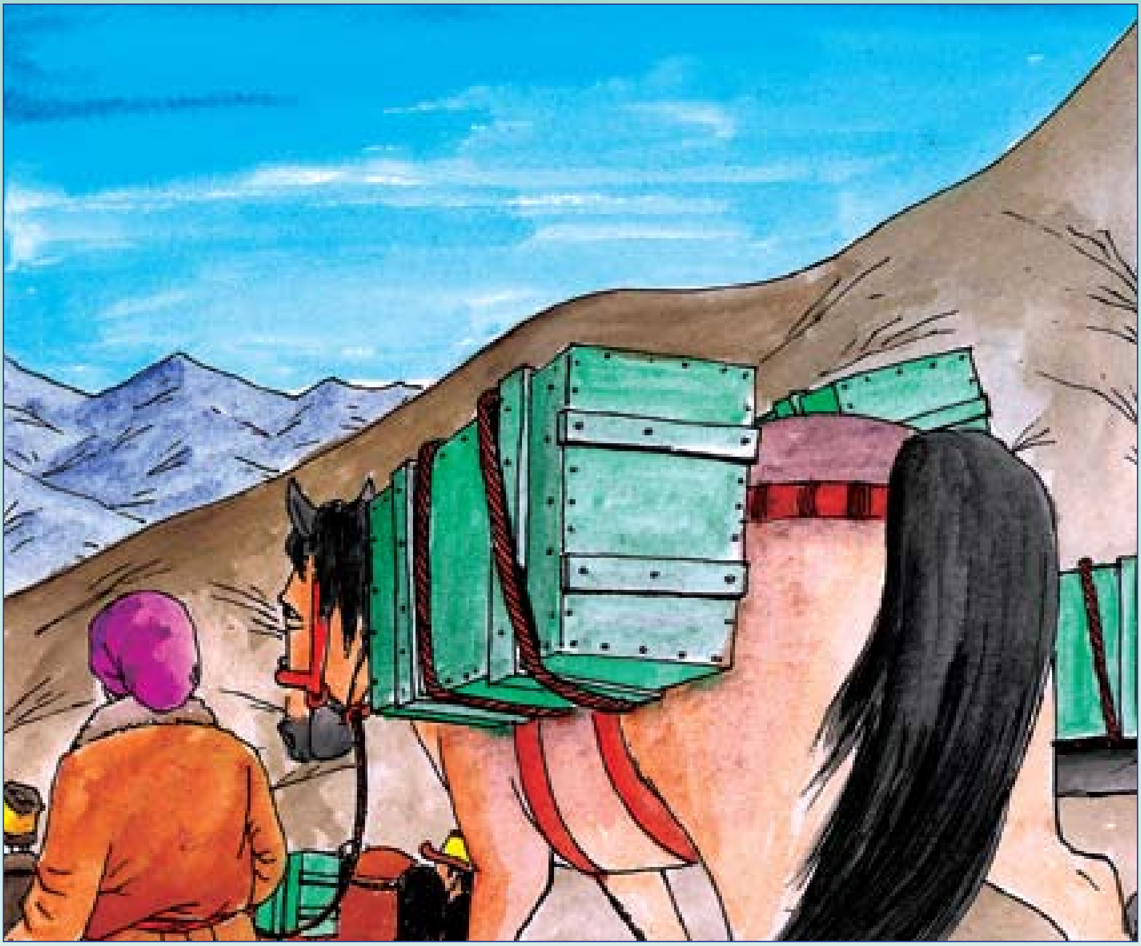

སྐབས་དེར་བོད་དམག་རྣམས་ཆབ་མདོའི་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་དུ་བསླེབས་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་མདོ་དེ་བཞིན་ངོམ་ཆུ་དང་། རྫ་ཆུ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ས་བཙན་པའི་ཁར། རྒྱ་དམག་ལ་རི་གཡས་གཡོན་ཚང་མར་འཛིང་རགས་བསྲ་བརྟན་དང་། ཁོ་པ་ཚོར་གོ་ལག་ཡག་པོ་ཡོད་པས་བོད་དམག་ཚོས་ལམ་སང་དམག་འཐབ་བྱ་མ་ཐུབ་པར་ལུས་སྡུར། དབྱིན་གཞུང་ནས་ཕྱག་རྟགས་སུ་ཕུལ་བའི་འཕྲུལ་མདའི་ཁོངས་ནས། དབྱིན་མདའ་ཁ་རིང་ངོ་གྲངས་ཉིས་སྟོང་ཐམ་པ་མདེའུ་དང་བཅས་འཁྱེར།

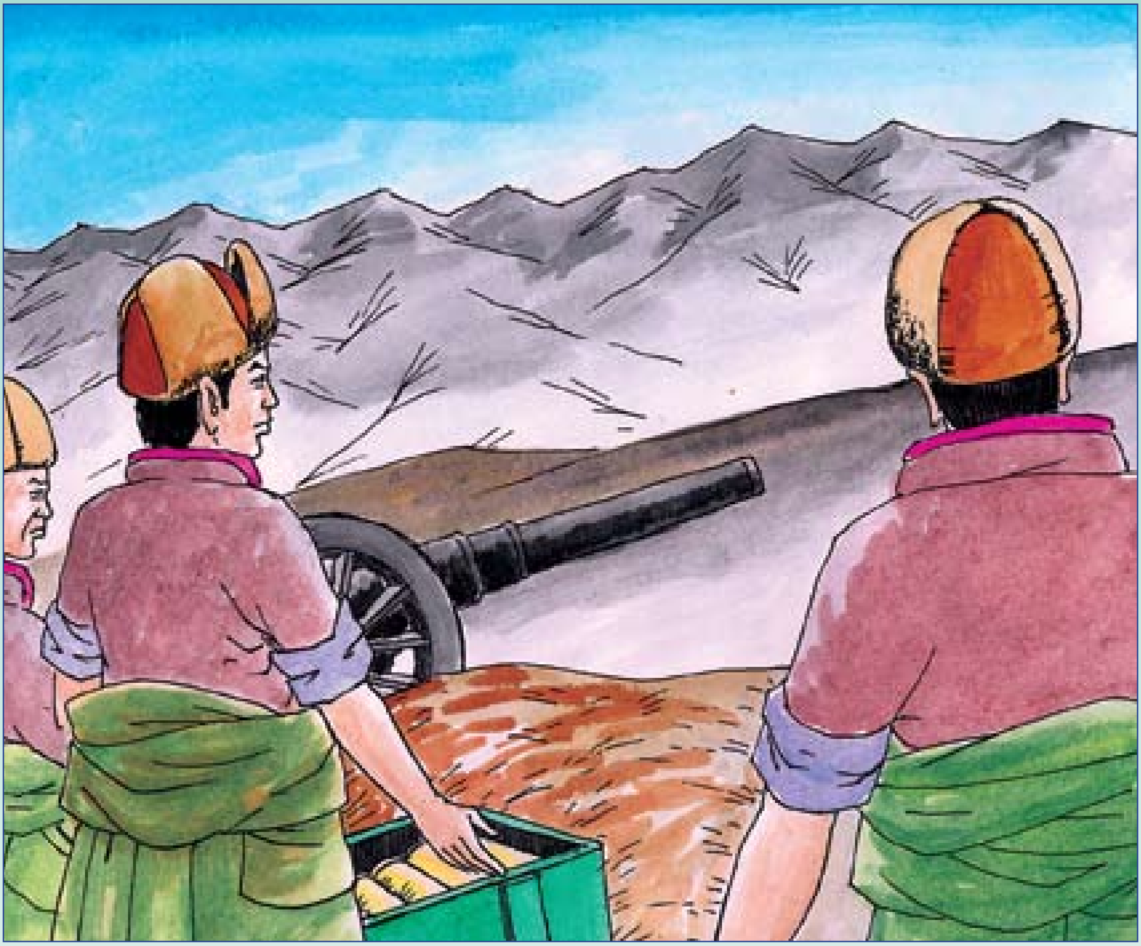

གོ་ལག་དེ་རྣམས་དམག་ས་གལ་ཆེ་ཆུང་གི་བགོ་འགྲེམས་གནང་བ་ནས་བཟུང་། བོད་དམག་གི་དམག་ཤུར་ལམ་སང་རྒྱས་ཏེ་ཆབ་མདོའི་རི་རྩེ་ཕན་ཚུན་ཚང་མ་དང་། མདུན་ངོས་ཟམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་ཚང་མ་བོད་དམག་ལ་ཐོབ། དེའི་སྐབས་རི་བོ་ཆེ་དང་སྟོ་པ་གཉིས་ནས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མིའི་མེ་སྒྱོགས་བཞི་ཡོད་པ་རྒྱག་འཕེན་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པར་བྱས་ཏེ། ཆབ་མདོའི་གཡས་གཡོན་ལ་བཙུགས་ཏེ། རྒྱ་དམག་རྣམས་ལ། ད་ཆ་མགོ་མ་བསྒྱུར་ན་མེ་སྒྱོགས་བརྒྱབ་སྣེ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་ཉེན་བརྡ་བཏང་།

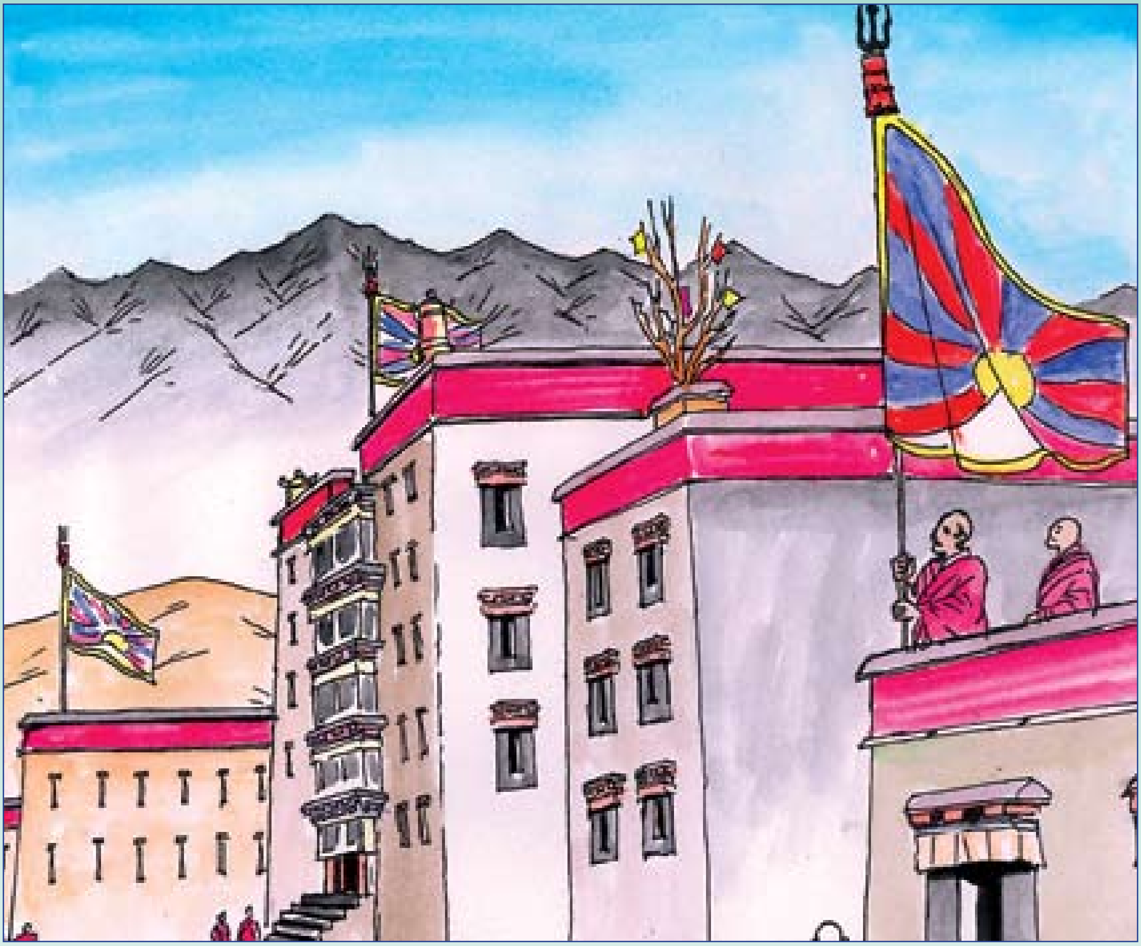

སྐབས་དེར་རྒྱ་དམག་རྣམས་ནས་ཉིན་ཤས་རིང་མགོ་མ་བསྒྱུར་ཡང་། མཐའ་མ་ ༡༩༡༢ ཟླ་ ༡༠ པའི་ནང་མགོ་བསྒྱུར་ཞུ་རྒྱུའི་ཡི་གེར་རྒྱ་དཔོན་ཕིན་ཐུང་ལིང་གིས་ལག་རྟགས་དང་། དམ་ཕྲུག་ཕབ་སྟེ་མགོ་བསྒྱུར་བ་རེད། དེ་ནས་མདོ་སྨྲིའི་སྐུ་ཚབ་མཁན་རིམ་གཉིས་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་མདའ་ཁག་རྣམས་དམག་མིའི་རུ་བཏང་སྟེ་ཚབ་མདོའི་ནང་འཛུལ་ཞིང་། ཚབ་མདོ་དགོན་པ་དང་། མར་ཐང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་ཚང་མ་གྲུང་རོ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མའི་སྟེང་བོད་གཞུང་གི་དར་ཆ་བཙུགས་པ་རེད།

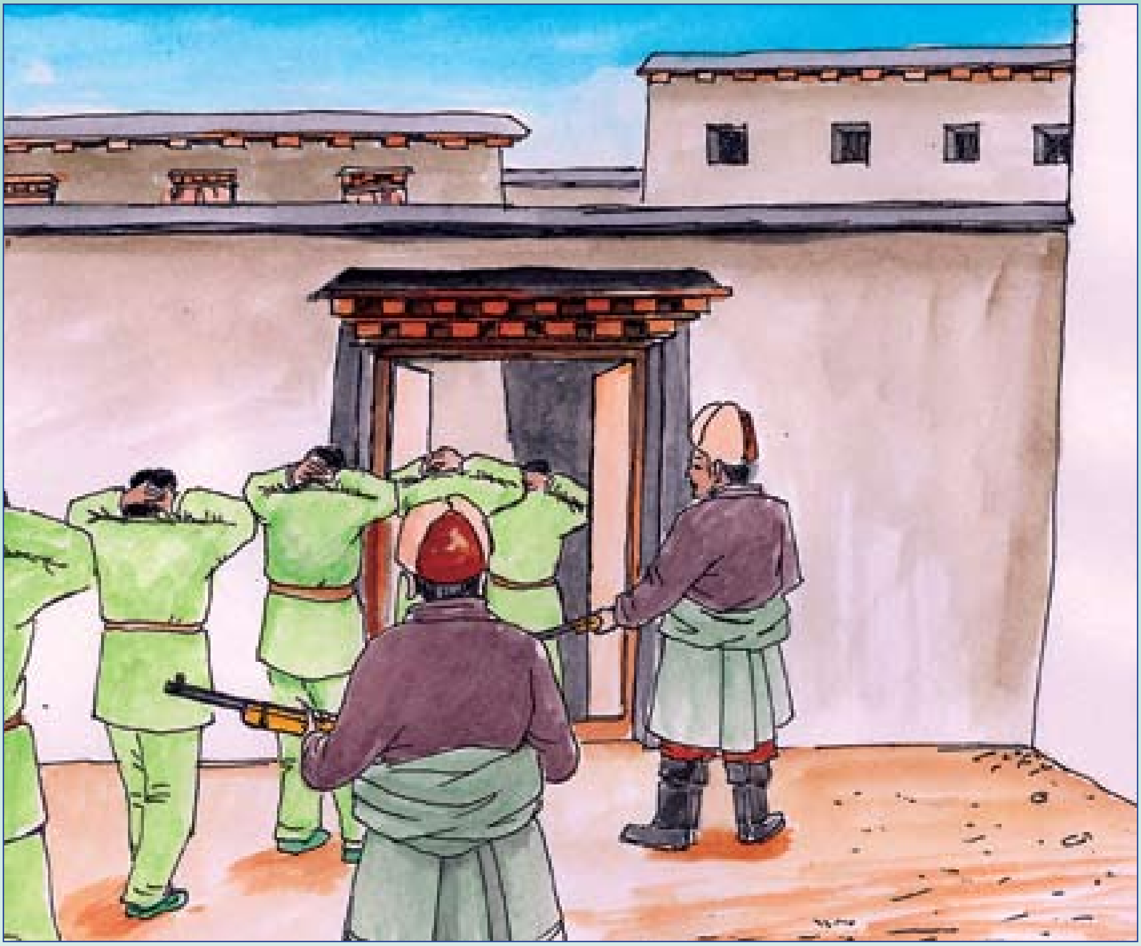

བོད་དམག་ཚོས་རྒྱ་མིའི་ཞི་དྲག་དཔོན་རིགས་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་མིང་བཤེར་གནང་སྟེ། གོ་ལག་ཚང་མ་རྩིས་ལེན་གནང་། རྒྱ་མིའི་འགོ་དཔོན་ཕིན་ཐུང་ལིང་གིས་གཙོས་དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་བཅུ་གཅིག་དང་། རྒྱ་དམག་ཆིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་སྐོར་འཛུལ་ཏེ་བཙོན་དུ་བཞག རི་བོ་ཆེ་ཞབས་དྲུང་བླ་བྲང་ཁོངས་མགར་བ་བླ་མ་ཞེས་པ་རྒྱ་མིའི་བྱེད་གཏེའི་གྲས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་འཛིན་བཟུང་བྱས། རྒྱ་མིའི་ཞི་བའི་ལས་བྱེད་དང་ཚོང་རིགས་རྣམས་ཆབ་མདོའི་གྲོང་བཀྲལ་ཏེ་འགྲོ་མི་ཚོག་པའི་རྒྱས་དཔྱད་བྱས།

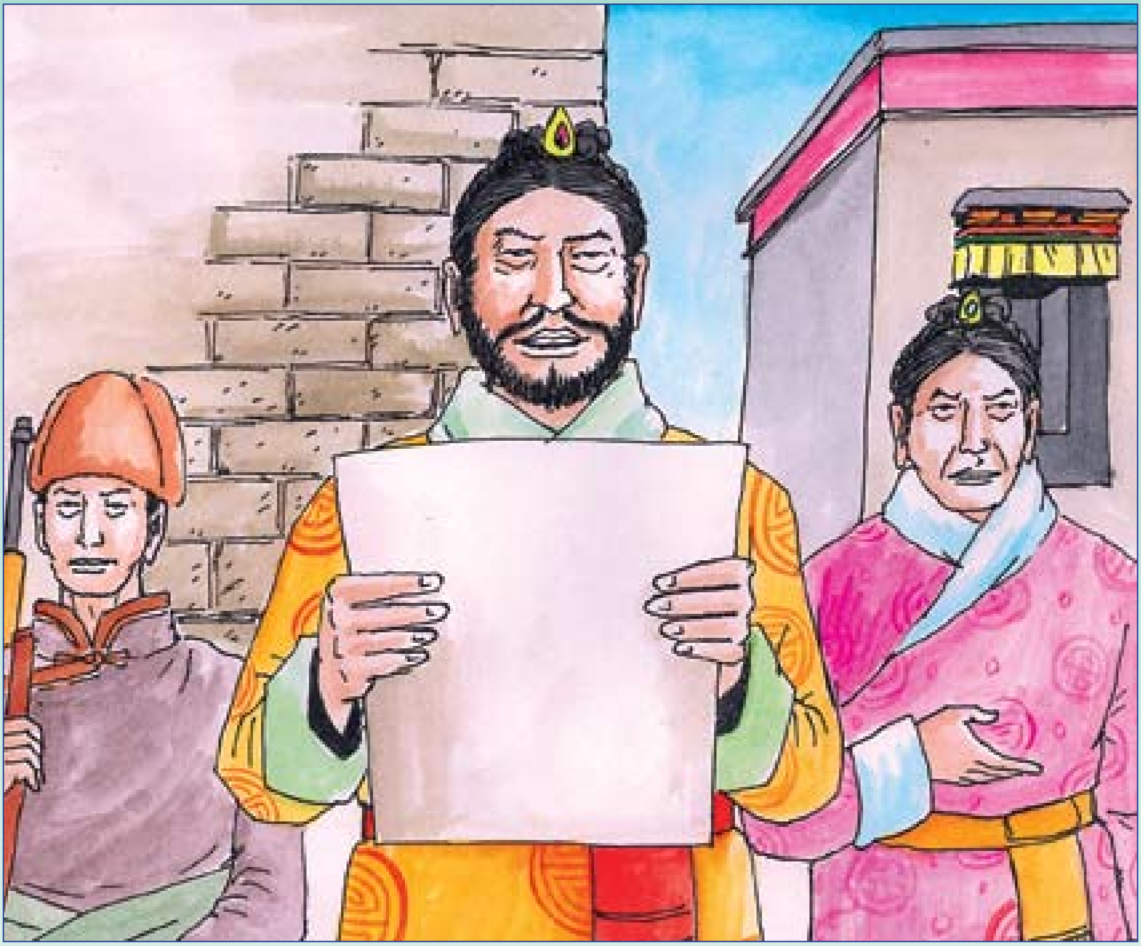

མདོ་སྤྱི་བཀའ་བློན་བླ་མ་ངོ་ལས་ཚབ་མདོར་ཕེབས་ཏེ། མདོ་སྟོད་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་འཛུགས་གནང་མཛད་པ་མ་ཟད། དམག་དུས་སྐབས་ཞབས་འདེགས་ཧུར་བསྐྱེད་ཞུ་མཁན་རྣམས་ལ་བྱ་དགའ་བདག་རྐྱེན་དང་། ཕྱི་ལག་ནང་འབྲེལ་གྱིས་དགྲོག་རྐྱེན་བཟོ་མི་ཚོར་ཉེས་ཆད། བར་ལམ་རྒྱ་མིས་བཟུང་བའི་མངའ་ཁུལ་ཚང་མར་རྫོང་སྡོད་འགོ་གཉེར་སོགས་བསྐོ་གཞག་དང་ཁྲལ་བསྡུ། ཁྲིམས་གནོན་སོགས་བླང་དོར་བྱེད་སྒོ་དང་། དམག་ཕོགས་སྤུ་ཤོག་དངུལ་གཏོང་འགྲེམས་གནང་རྒྱུར་སྒྲོད་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་ཕ་ཚིག་སྐུལ་བ་བཅས་སོ།། །།

ISBN 818662705-7

9 788186 627051 >

Presented by

ARTIC

ASSOCIATION FOR RENGEIN TANJOUJI
INTERNATIONAL COOPERATION, JAPAN